ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СРЯДА | 24 МАЙ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 99 (7696)



ИНТЕРВЮ

Акад. Юлиян Ревалски: Добро образование без добра наука няма

11



УЛТИМАТУМ

Превозвачи готвят протест, плашат с блокада на границата

6



68% от българите не са купили книга през годината

Младите хора по-често влизат в книжарниците, сочи проучване на „Галъп”

Поне 68 на сто от българите не са си купували книга през последната година, сочат данни от проучване на “Галъп интернешънъл” по повод 24 май. Едва една трета от запитаните са успели да купят поне една книга, а всеки десети е вземал четиво от библиотека. Процентът на клиентите на книжарниците обаче е по-висок при младите хора.

В академичното си слово на традиционното тържество в БАН по случай 24 май акад. Дамян Дамянов, зам.-председател на Събранието на академиците и член-кореспондентите, заяви, че делото на Кирил и Методий е дългосрочно дело за изграждане на държавата ни, а преходът е станал извинителна бележка за безобразията. Търсим чуждите модели, а забравяме своите традиции, заяви акад. Дамянов. 4

ВЪРХОВЕ



Световно откритие на наши учени: Човекът се е появил на Балканите, не в Африка

2



Кметове се оплакаха на Нинова от натиск

3



Филмови ателиета влизат в езикови училища на Варна

20

Снимка БГНЕС и ИНТЕРНЕТ



Десетки са загиналите, сред които и деца, и ранените след атентата в Манчестър, отговорност за който поеха джихадистите от “Ислямска държава”. 23-годишен мъж бе арестуван във връзка с кървавото деяние. По-късно бе извършен втори арест в предполагаемото жилище на атентатора, който е британски гражданин, известен на силите за сигурност

9

НЯКОЛКО ДУМИ



Светла ВАСИЛЕВА

ГЛУПОСТТА НЕ ПРОЩАВА

В началото на XVI век Еразъм Ротердамски пише “Възхвала на глупостта”. Цели пет века оттогава, а сатирата му е все така актуална. Достатъчно е да погледнем скорошните дела български.

Бяхме енергиен фактор на Балканите. През територията ни минава транзитът на природен газ за съседните страни. Бизнес, който носи годишно милиони. Можехме да транзитираме синьо гориво и за Южна Европа, да получаваме доходи от услугата, да запазим мястото си и на газовата, и на геополитическата карта на Европа. Но не! Не устояхме на чуждите интереси, опаковани като някакви “ценности”, на които непрекъснато трябва да се вричаме. Във вярност. Безрезервно. И безвъзмездно. Врекохме се. Отказахме се от “Южен поток”, а заедно с него и от таксите от транзита. Скоро, оказва се, ще загубим и приходите от действащото трасе, защото синьото гориво няма да минава през Украйна. И понеже сме свръхинтелигентни, нищо чудно след година-две да си внасяме руски газ от Турция.

Премиерът Дмитрий Медведев обяви, че Русия преговаря с България и Гърция за продължението на “Турски поток” *(стр. 6)*. Кабинетът мълчи оглушително. Отказва да поумнее и това е. Глупостта не прощава.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА СРЯДА 24 МАЙ 2017

Световно откритие на наши учени

Човекът се е появил не в Африка, а на Балканите. Доказателствата са публикувани завчера

Велиана ХРИСТОВА

Първият предтеча на човека се е появил не в Африка, както се смяташе досега, а на Балканите. Най-старите му следи са открити край Чирпан и са на 7,24 млн. години, докато тези в Африка са на 6-7 млн. години. Това не е поредна псевдонаучна фантастика, а е реален резултат от изследванията на международен екип от учени от Германия, България, Гърция, Канада, Франция и Австралия, ръководен от проф. Мадлен Бьоме (Зенкенбергския център за човешка еволюция към университета в Тюбинген) и от проф. Николай Спасов (Национален природонаучен музей при БАН). Доказателствата за новата хипотеза за еволюционната линия и произхода на човека бяха публикувани завчера вечерта в едно от най-авторитетните научни списания - "PLOS ONE", а вчера бяха представени в БАН от проф. Николай Спасов.

Най-близкият наш сродник е шимпанзето и въпросът е кога от линията на шимпанзето се отделя линията на човека и къде е живял последният им общ предшественик, обясни проф. Спасов. Според науката досега, това е станало преди 5-8 млн. години в екваториална Африка. Да, ама не, както показват изследванията на екипа. Проучванията на проф. Спасов и колегите му променят коренно досегашните представи за корените на предтечата на човека. При представянето вчера бе осъществена и видеовръзка с проф. Мадлен Бьоме, която, както се оказа, е родена в Пловдив.

Че човекът се е зародил в Източното Средиземноморие, доказват и изкопаеми останки, намерени от гръцките палеоантрополози при Пиргос Василис край Атина. Те са малко по-късни от българските и са на 7,175 млн. години. Проф. Спасов обаче при гостуване в Чирпан с френския проф. Дени Жираадс, намира в местността Азмака зъб от човекоподобно същество. След като тогавашният председател на БАН акад. Иван Юхновски намира пари за теренно проучване, в Азмака са направени разкопки и през 2012 г. проф. Спасов публикува заключението си, че става дума за най-старите намирани досега в света останки - на 7,24 млн. години.

Сравняването на находките от Гърция и България показва, че те принадлежат към един и същи вид - т.нар. Грекопитек (по времевото първенство на откриването му), когото екипът нарича "Ел Греко". А неговите белези дават основание да бъде смятан за пряк представител на еволюционната линия, водеща към човека. За неизкушените в науката проф. Спасов обясни, че висшите човекоподобни маймуни и човекът се наричат хоминиди, а отделно човекът е неговите преки предшественици в науката носят названието Хоминини. С две думи - и гръцките, и българските останки принадлежат към един и същи вид - първия хоминин (предчовек), появил се на планетата. Не в Африка, а на Балканите. Направено е и компютърно томографиране, с чиято помощ е установено, че корените на намерения при Чирпан зъб и на предкътника от Пиргос са слети - което е характерен белег за хомининитe.

Специално във втората статия, публикувана завчера, са резултатите от изчисляването на възрастта на грекопитека с използване на биохронологични и геофизични методи. Възстановена е била също и засушливата саванна обстановка, в която е живяло това същество. Открити са останки от мастодонта ананкус, преживни животни, и някои други видове, което доказва, че възрастта на находката от Азмака е 7,24 млн. години, а тази от Пиргос - 7,175 млн. години. Така възрастта на двете находки надвишава с неколкостотин години тази на сахелантропа (предчовека, открит в Чад). С това най-ранният етап от развитието на човешкото родословно дърво би трябвало вече да се свързва с Балканите и с Източното Средиземноморие, а не с екваториална Африка, както се приемаше до момента. А как същество е стигнало до Африка? Най-вероятно по суша, защото преди милиони години Босфорът все още го е нямало. Възможно е то да се е преселило заради засушаване или обратно - заради силни дъждове, за каквито има данни, смятат проф. Спасов и проф. Бьоме.

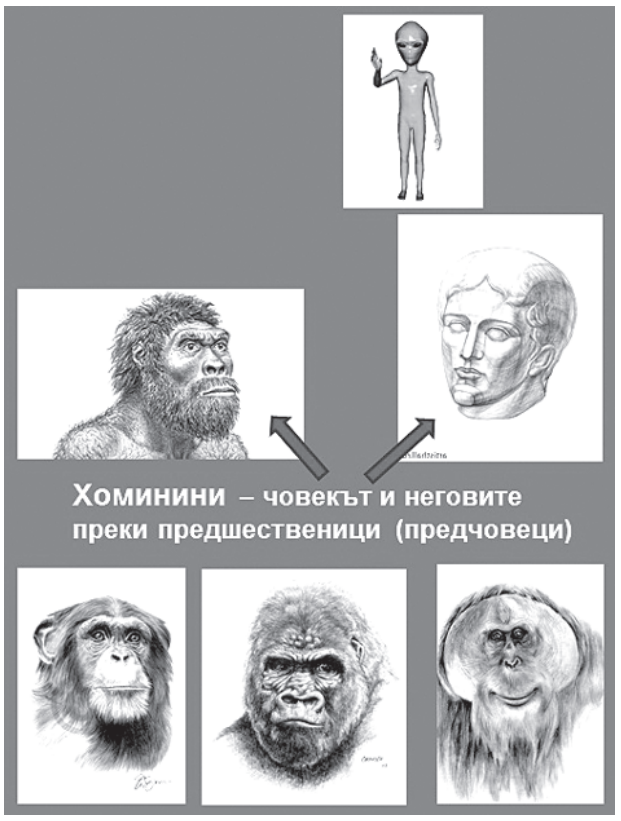
Тъй като световни открития от такъв ранг обикновено се огласяват не само в публикации, но и в международни научни конференции, екипът ще изнесе резултатите от изследването си през есента на световен конгрес в Атина. Ако се намерят противници на нашата хипотеза и на доказателствата ни, там ще стане "сражението" и може да стане нещо много интересно, каза вчера проф. Спасов.

От юни предстоят нови разкопки в Азмака, макар че парите са нищожни, но ние сме свикнали да работим с нищожни пари, усмихва се ученият. В Гърция също се подготвят нови теренни проучвания. Екипът има намерение да проучи и едно находище в Македония, което може да има същата възраст като двете находища у нас и в Гърция.



Снимка АВТОРКАТА

Видеовръзка с проф. Бьоме направи проф. Спасов вчера в БАН







www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

„За спокойствието на хората полицейското присъствие на 24 май ще бъде засилено“

ЗА СТОЛИЧНИЯ КМЕТ ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА ОПАЗВАНЕТО НА СИГУРНОСТТА ЯВНО Е САМО ПРАЗНИЧНА АКЦИЯ, А НЕ ПОСТОЯННА ДЕЙНОСТ

Кметове се оплакаха на Нинова, че правителството ги притиска

При средна за страната безработица от 13% в Троян тя е 5,2 процента, похвали се Донка Михайлова

Правителството на Бойко Борисов трябва да спре да притиска кметове за влизане на общините във ВиК асоциации. Това е грубо нарушение на разделението на властите, категорична бе в Троян Корнелия Нинова. Лидерът на БСП се включи в кръгла маса на тема “Местна власт и самоуправление”. Нинова уточни, че общинските съвети не желаят да влизат във ВиК асоциациите, защото това ще доведе до поторно оскъпяване на цената на водата за жителите на техните общини. Представителите на местната власт предупредиха, че са получили предупреждение, че ако не се включат техните проекти, няма да бъдат допускани до Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда. “Под голям натиск е общинската фирма ВиК, от която правителството ултимативно изисква да се влее в държавна структура. Въпреки че неправомерно и наказателно ни е отказан достъп до европейски проекти, нашето “ВиК - Стенето” ЕООД от години реализира инвестиционна програма, дава цена на водата с 98 ст. по-ниска и с 13% по-ниски загуби в мрежата в сравнение със съседните общини”, обясни кметът на Троян Донка Михайлова.



В дискусията, посветена на трудностите пред местната власт, се включиха общински съветници и представители на общински фирми

Нинова подчерта, че правителството нарушава правата и свободата на местната власт да взима решения, както и ограничава правата им да кандидатстват с проекти. “БСП ще подпомогне кметове и общински съветници, които искат да обжалват всички решения, ограничаващи техните права. Освен да им се прехвърлят задължения от страна на правителството, органите на местната власт трябва и да бъдат финансово обезпечени”, категорична бе тя.

Кметът на Троян заяви, че невъзможността общината да възлага поръчки на своите собствени фирми, без да се обявява конкурсна процедура по ЗОП, бави изпълнението на проектите и допълнително ги оскъпява. Михайлова отбеляза и загрижеността си за състоянието на общинската болница и медицинското обслужване. При средна безработица за страната 13% в Троян тя е 5,2 процента, похвали се кметът. Тя очерта като предизвикателства ниските доходи и ниското заплащане на “работещите бедни”, които имат доходи под линията на бедността. Втора нейна задача е да осигури за младите хора професионално развитие, което да им предостави възможност за реализация в общината. “Благодарение на Донка Михайлова и нейния екип комуналните услуги се осигуряват от общински фирми, което прави цената за жителите по-ниска. Над 300 фирми работят в областта на мебелното производство. Градът има красив европейски вид”, оцени усилията Нинова.

Лидерът на БСП и колегите й получиха задача от представителите на местната власт за изясняване състоянието на концесиите на минерална вода в района. Общината не е получила отговор въпреки Закона за достъп до информация. Ще зададем този въпрос към Министерския съвет по време на парламентарния контрол и ще информираме общинския съвет за отговора, обеща Нинова.

На срещата присъстваха народните представители от ПГ на “БСП за България” Милко Недялков и Валентина Александрова, които този и следващия месец ще проведат приемни във всички общини на областта.

Цяла година се крие за замърсена вода, възмутиха се пернишките депутати от БСП

“За нас като народни представители от Пернишкия регион е недопустимо скриването на информация относно замърсяването на питейната вода в редица населени места от областта. Почти цяла година здравните власти знаят, че в седем села тя е с повишена радиоактивност, но си мълчат.” Това заявяват в позиция депутатите от “БСП за България” Станислав Владимиров и инж. Любомир Бонев.

На 19 юли м.г. пернишкото ВиК уведомява здравния министър, че в селата Забел, Глоговица, Ездимирци, Кривонос, Ребро, Косача и Зеленигад е установена повишена алфа-активност 9 пъти над нормата. Информацията обикаля държавни институции и лаборатории, но едва преди дни се връща във ВиК като предписание какви мерки трябва да бъдат взети. Населението не е уведомено, според властите водата е безопасна.

Народните представители припомнят, че при отклонение от допустимите изисквания в качеството на питейната вода ВиК операторът е длъжен в срок до 2 часа след получаване на резултатите от пробите да информира органите на местното самоуправление, на държавния здравен контрол, потребителите и собственика на водоснабдителната система. Свенливото мълчание от страна на редица държавни институции, липсата на адекватни мерки година след като е установено наличието на алфа-активност в питейната вода, поставя в риск живота и здравето на хората, категорични са Владимиров и Бонев. Те изразяват острото си несъгласие с липсата на мерки за защита на живота и здравето на жителите от засегнатите населени места. Социалистите настояват за спешна проверка както за замърсяването на водата, така и за укриването на информация. Ще търсим отговори защо е скрито от перничани каква вода пият, защо една година не се вземат мерки, кой не си свърши работата и изложи на риск живота и здравето им, подчертават депутатите.

Назначиха двама нови зам.-министри на правосъдието и един на МОН

Премиерът Бойко Борисов назначи Николай Проданов и Десислава Ахладова-Атанасова за зам.-министри на правосъдието по предложение на министър Цецка Цачева. Проф. д-р Проданов има над 30 години преподавателска и научноизследователска работа. Той е преподавател към катедра “Публично-правни науки” в Юридическия факултет на ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”. Десислава Ахладова-Атанасова е магистър по право. От 2014 г. е председател на Районния съд в Перник. Миналата година тя скандално бе предложена за шеф на Административния съд, макар че за поста се бе кандидатирал и.д. ръководител на съда Ивайло Нинов. По новите правила Ахладова нямаше как да оглави административното звено, тъй като идва от по-низша институция. Въпреки това кадровиците се спряха на нея, а Нинов обжалва пред Върховния административен съд.

За зам.-министър на образованието и науката е назначен Петър Николов. Той е доктор по история и магистър по политически мениджмънт. Започва политическата си кариера като учредител на ДСБ на Иван Костов. Има един неуспешен опит да стане депутат от Ловеч като водач на листата на “Синята коалиция” на парламентарните избори през 2009 г. През 2012 г. е в групата отцепници от ДСБ, които се включиха в изграждането на ДБГ на Меглена Кунева. Беше парламентарен секретар на Министерския съвет от 2014 до 2017 г., след което изненадващо се вля в редиците на Патриотите. Това е трета смяна на политическата му принадлежност.

Всички институции изпратиха съболезнования до Лондон

Държавните институции, партийните централи и знакови фигури изразиха вчера съболезнованията и съпричастността си с жертвите на атентата в Манчестър. В писмо до кралица Елизабет II президентът Румен Радев изрази надеждата си за бързото и успешно възстановяване на пострадалите. Външният министър Екатерина Захариева адресира съболезнователната си телеграма до колегата си Борис Джонсън. Нашите мисли са с мъката и ужаса, изживяван в този момент от народа на Обединеното кралство, написа Бойко Борисов до премиера Тереза Мей. Всички сме чеда на един Небесен Отец и в дни на скръб и изпитания не можем да останем безпричастни към болката и смущението, обзели в този тежък момент британския народ, заявява българският патриарх Неофит.

“Подкрепа за целия британски народ - не сте сами в борбата срещу тероризма, имайте сили и смелост! Дълбоки съболезнования към семействата и близките на загиналите в Манчестър и бързо възстановяване на пострадалите”, заяви председателят на БСП Корнелия Нинова. Съпричастността си към семействата и близките на пострадалите изразиха почти всички партии, както и много общественици.

Главният секретар на МВР Младен Маринов, вътрешният министър Валентин Радев и военният му колега Красимир Каракачанов увериха, че няма пряка заплаха за България. По думите им са взети всички мерки, за да се гарантира сигурността в страната.

Коментар на стр. 12

www.duma.bg

ДУМА СРЯДА 24 МАЙ 2017

Акад. ДАМЯН ДАМЯНОВ:

Преходът стана извинителна бележка за безобразията

В БАН отбелязаха тържествено празника на просветата, науката и културата

Велиана ХРИСТОВА

„Плътта на българската държава създаде Аспарух, нейния дух – Кирил и Методий. И чуждите завоеватели не можаха да победят тази Държава на духа, защото в защита на българския народ в плътен строй стояха езикът, писмеността, литературата"
Акад. ДМИТРИЙ ЛИХАЧОВ

Преходът стана извинителна бележка за безобразията. В България имаме над 100 стратегии, но ни липсва дългосрочното мислене и планиране с мисъл за развитие. Това заяви акад. Дамян Дамянов, зам.-председател на Събранието на академиците и член-кореспондентите, в академичното си слово на традиционното тържество в БАН вчера по случай 24 май. А делото на Кирил и Методий е дългосрочно дело за изграждане на държавата ни, подчерта той и припомни, че заради него акад. Дмитрий Лихачов нарече страната ни Държава на духа. Търсим чуждите модели, а забравяме своите традиции, възкликна акад. Дамянов и напомни, че всяка година на 24 май децата минават в шествие покрай двете институции на знанието - БАН и Софийския университет, за да стигнем ръка за ръка до паметника на светите братя, с чието дело се гордеем, каза още акад. Дамянов.

Гордеем се, че сме част от българския народ, който е извършил подвиг със запазването и разпространяването на славянската писменост, БАН винаги се е стремяла да се грижи за повишаването на образованността на българското общество, заяви председателят на академията акад. Юлиян Ревалски, който откри тържеството. Академията е духовен център на България, затова ние, останалите, я уважаваме и благодарим на учените, че съхраняват българския дух, обогатяват културата и развиват знанието, каза председателят на НС Димитър Главчев в поздрава си към учените за празника.

Централната библиотека на БАН показва във фоайето на академията изложба със 162 134 изображения и 4569 заглавия на уникални издания на българската книжовност от своите фондове. Учените бяха поздравени от децата от музикално-инструменталния състав "Шопчета-Обобчета" при читалище "Николай Хайтов".



Снимка АВТОРКАТА

Уникални издания на българската книжовност показва Централната библиотека на БАН във фоайето на академията.

Децата от над 300 училища в чужбина учат български език срещу сертификат

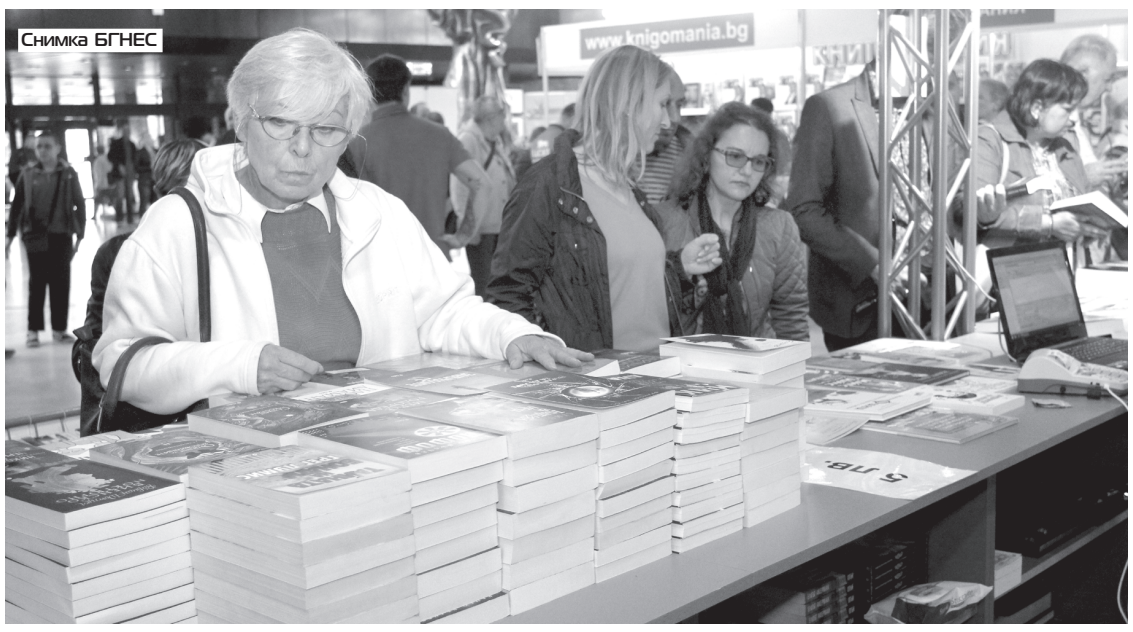
Всички деца от I до XII клас в над 300 български училища по целия свят вече могат да бъдат обучавани по програми по български език и литература. Възпитаниците могат да получат удостоверение за това обучение, съобщиха от МОН.

Документът ще ги освободи от приравнителни изпити при завръщането им в българската образователна система. Учениците могат да получат още и сертификати за базови умения за владеене на езика според Общата европейска езикова рамка (A1, A2, B1, B2, C1, C2), които да им служат в другите държави за втора матура. Сертификатите могат да им дават предимство при кандидатстване във висши училища, за работа и като доказателство, че владеят български език на определено ниво.

От Министерството на образованието и науката ще организират, ще наблюдават и ще подпомагат финансово провеждането на обучението по български език и литература в неделните училища в чужбина.

Учебните програми и тестовете за диагностициране на нивото на владеене на български език ще бъдат разработени съвместно с Департамента за езиково обучение на СУ "Св. Климент Охридски".

68% от българите не са си купили книга през последната година



Снимка БГНЕС

В НДК беше открит традиционният Пролетен базар на книгата

Поне 68% от българите и техните семейства не са купували книга през последната година, сочат данни на "Галъп интернешънъл". Данните са от национално представително изследване, проведено между 4 и 11 май, посветено на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. То е част от изследователската програма на агенцията, независима от външно финансиране. Една трета от анкетираните са посетили книжарницата поне веднъж през последните 12 месеца. Всеки десети българин е взел книга от библиотека.

Данните показват, че в сравнение с 2010 г. процентът на хората, които не са закупили нито една книга през последната една година, се увеличава. Отчита се, че засилващата се тенденция към ползване на онлайн литература също допринася за това увеличение. Затрудненият достъп до книги е другата ключова причина за отчетените резултати, тъй като възрастните, които по традиция не ползват компютри и предпочитат хартиени издания, изпитват затруднения с набавянето на книги. Според данните делът на четящите закономерно е съставен предимно от млади хора с висше образование, населяващи по-големите градове. Жените, които са купували книги или са взимали от библиотека, са два пъти повече от мъжете.

Положителна новина е, че почти половината от хората на възраст между 18-35 години са си купували книги през последната година, а една четвърт от най-младите са взимали книга от библиотека.

Коментар на стр. 12

Гърменци на протест срещу незаконни постройки

Жителите на благоевградското село Гърмен поискаха незаконните постройки в циганска махала "Кремиковци" да бъдат съборени. Общината има решения за премахването на 114 от тях. Те обаче не се изпълняват, защото засега общината в Гърмен няма къде да настани хората. Затова местните излязоха на протест снощи.

В Гърмен хората твърдят, че през последните месеци не се прави нищо по въпроса със събарянето на незаконни постройки. Според тях дори са узаконени незаконно две къщи в махала "Кремиковци". "Единствените къ-щи, които бяха съборени, сега са узаконени и се строят нови къщи. Ако това беше реакцията на местната и държавната власт, просто е една откровена подигравка с хората", коментират местните жители.

МЪЖ БЕ ПОДПАЛЕН СЛЕД СПОР В СТОЛИЧНИЯ КВ. „ЛЮЛИН"

Мъж е бил подпален след спор късно вечерта в понеделник в столичния кв. "Люлин" 3. Пострадалият е на видима възраст около 40 години. След като бил залят с течност, мъжете, с които спорел го подпалили и избягали. Свидетелите веднага потушили пламъците, но ръцете на пострадалия били сериозно обгорени. Веднага на място били извикани медици, които светкавично откарали пламналия мъж в болница. Полицията търси извършителите на брутално деяние.

ШОФЬОР ОТНЕ ПРЕДИМСТВО И БЛЪСНА ПЪТЕН ПОЛИЦАЙ

52-годишен моторизиран пътен полицай в Пловдив бе блъснат вчера малко след 13,30 ч. от лек автомобил "Мерцедес". Инцидентът стана на кръстовището на бул. "Васил Левски" и ул. "Георги Бенев" близо до Стъкларския завод в града. 56-годишният водач на автомобил е отнел предимството на мотора и не е спрял на знак "Стоп". Пътният полицай е откаран в болница, по първоначални данни няма опасност за живота му. Дрегерът показва, че и при двамата участници в катастрофата няма следи от употреба на алкохол. Това е вторият инцидент с пътен полицай в Пловдив само за десет дни. На 13 май при изпълнение на служебни задължения на бул. "Санкт Петербург" загина на място 34-годишният пътен полицай Делян Палазов, който бе блъснат от джип.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 24 МАЙ 2017

Болниците във Варна били източени от НЗОК

Непрекъснато се увеличава бюджетът на касата, а в същото време се налагат рестрикции, възмути се Анелия Клисарова

Болниците във Варна са източени от Здравната каса, защото не получават вложените средства за лечение на жителите на региона. Това коментира председателят на Районния комитет на БЛС проф. Радослав Радев на среща с представители на местната власт и депутати. "След подписване на Националния рамков договор постепенно започнаха да се появяват изкривявания. Едно от тях е преопределянето на 3-месечните бюджети за болниците. Според разчетите има намаление от 8-9% за Варна", подчерта проф. Радев.

"Ако за всички е еднакво, налагането на този вид рестрикция би се понесло, но когато виждаме драстични разлики в бюджетите за периода в други области, се питаме защо за Варна се получава така. 160 лева е годишната сума, която се пада на човек от бюджета за болнична помощ в региона. За сравнение в Плевен средствата са 209 лева, в Русе - 170, в Пловдив - 311, в София - 285 лева. Сумата за Варна и Пазарджик е еднаква. Питаме каква методика се използва при разпределението на парите, по какви критерии. Отговор на този въпрос обаче няма. Не е ясно и защо се налагат намаленията, след като бюджетът на НЗОК е увеличен със 154 млн.", обясни проф. Радев. Той припомни, че от НЗОК посочват, че няма да платят извършените надлимитни дейности - за 2015 г. те са за 54 млн. лева, а 34 млн. лева за миналата година вероятно ще бъдат разплатени на следващ етап. За Варна надлимитните дейности за периода април - ноември възлизат на 1,2 милиона. От РЗОК признаха, че бюджетът за болнична помощ в региона за април, май, юни е 18,986 млн. лв. За същия период на миналата година сумата е била 19,775 млн. лв.

Депутатът от "БСП за България" Анелия Клисарова съобщи, че комисията по здравеопазване в парламента вече е провела среща с директора на НЗОК, на която са присъствали представителите на БЛС и здравният министър. "Всички питахме как непрекъснато се увеличава бюджетът на НЗОК, а в същото време се налагат рестрикции. Обяснението на касата е, че непрекъснато има нови дейности, а също и две нови болници, които налагат допълнително финансиране. Би следвало обаче всичко ново да бъде планирано в бюджета предварително, а не да бъде за сметка на старите болници", посочи Клисарова. По думите й здравният министър е уверил, че ще направи всичко възможно за осигуряването на 188 млн. лева от резерва на касата, с които да бъдат покрити и надлимитните дейности за 2016 г. Настояваме това да се случи до края на следващото тримесечие, подчерта Клисарова.


Снимка БГНЕС

Гимнастикът Йордан Йовчев се срещна вчера пред храм-паметник "Александър Невски" със звезди от шоуто Varekaі на Цирк дьо Солей

Шуменската болница с 1,5 млн. лева загуба за 2016 г.

Загубите на многопрофилната болница за активно лечение в Шумен са достигнали 1,5 млн. лева през 2016 г., става ясно от отчет на дружеството. Директорът й д-р Атанас Атанасов бе привикан вчера да даде обяснения за финансовото състояние на лечебното заведение пред две постоянни комисии към Общинския съвет в града.

Обединението на болниците в Шумен и Нови пазар има известна тежест за финансовата загуба на областната болница, но не е сред основните причини за нея, заяви д-р Атанасов в отговор на въпрос на съветниците. Той е категоричен, че сливането е било без алтернатива и в противен случай болницата в Нови пазар постепенно е щяла да се ликвидира. "Освен това всички спешни случаи щяха да се пренасочат само в болницата в Шумен и лекарите там нямаше да смогнат", аргументира се д-р Атанасов. Според него загубите са в резултат на по-малко приходи от основна дейност, по-малко болни, увеличение на заплатите на всички работещи в болницата, ръст на цените на лекарства и медикаменти при същите цени на клиничните пътеки, както и липсата на специалисти.

Той каза още, че оздравителната програма, която бе изготвена за погасяване на финансовите загуби на болницата, вече е започнала. В нея са включени преструктуриране на отделения и намаляване на персонал. Според директора финансирането на областните болници и механизмите на заплащане на лечението в тях трябва да се промени, за това обаче са нужни и законодателни промени.

Родители на протест срещу училищен директор

Родители се събраха вчера на протест срещу директорката на столичното 81 СУ "Виктор Юго" в кв. "Младост". Те настояха за оставката на Елена Налбантова и искат новият директор да бъде избран с прозрачен и справедлив конкурс. Родителите имат сериозни забележки за начина, по който Налбантова управлява училището и се отнася към децата и към учителите.

"Очаквахме да чуем отговори на нашите въпроси, но това не стана. Идва ваканция и едно такова затихване би могло "да убие" нашето училище", коментира Николай Чадъров, председател на училищното настоятелство. Според родители преподаватели вече напускат училището, други декларират, че атмосферата е изключително тягостна. Много учители разказвали, че са унижавани.

Учениците, които пък също излизали на протест преди време, били включени в група за противообществени прояви, разказали родители. По-късно самата директорка предложила да се върне оценката за поведение и тя да стане балообразуваща.

От регионалния инспекторат по образование са се самосезирали след предходните протести и направили анкета сред учителите и учениците, но резултатите не били еднозначни. Инспекторатът направил предписания.

ВСЕ ПОВЕЧЕ ДЕЦА НАПУСКАТ УЧИЛИЩАТА В ДОБРИЧКО

Близо 700 деца от първи до осми клас в област Добрич са напуснали образователната система през учебната 2015-2016 г. Тревожна е тенденцията и за намаляване на постъпилите деца в детските градини - броят им за миналата учебна година е намалял с почти 4 на сто спрямо предходната. По-голямата част от напуснали образователната система в област Добрич са деца от емигрирали семейства, голям е делът и на отказалите се от образованието поради невладеене на българския език и затруднения с усвояването на учебния материал. В рамките само на една учебна година училищата в областта са намалели с девет, сочат данните на Националния статистически институт.

Всеки втори млад медик не е мотивиран да работи у нас

Всеки втори млад медик не е мотивиран да се реализира в България. Това съобщиха от Българския лекарски съюз (БЛС), цитирайки данни от анкета сред 515 млади лекари, направена през май. Допитването е с подкрепата на Здравна платформа и Асоциацията за развитие на медицинската общност. Местата за специализация са недостатъчни според 86% от запитаните. Младите лекари посочват, че предпочитат връщането на конкурсния изпит вместо събеседването, което се практикува към момента.

Над 67% от младите специализанти изразяват виждането си, че университетската болница е най-подходящото място за следдипломните обучения, а 20,8% заявяват, че искат болницата, в която специализират, да е многопрофилна. Повече от половината анкетирани посочват за предпочитана начална заплата 1000-1500 лв. по време на специализацията.

Всяка година около 500 специалисти напускат държавата ни, за да намерят по-добри условия на труд. Основната причина за миграцията е ниското заплащане, което не компенсира инвестициите, вложени за обучението по медицина, и не кореспондира с полагания лекарски труд.

МОРБИЛИ СЕ ПОЯВИ И В ПАЗАРДЖИШКО

Двама заболели от морбили са открити в Пазарджик през миналата седмица, съобщиха от Националния център за опазване на общественото здраве. Пациентите са деца от града на 3,2 и на 1,2 години. Приети са за лечение в Инфекциозното отделение на областната болница. Състоянието им е стабилно и имат обичайните за заболяването симптоми. Няма данни как са се заразили. За едното дете е установено, че всички в семейството са имунизирани с трикомпонентна ваксина срещу рубеола, паротит и морбили, но това не е прецедент да се стигне до заболяване. Доказа го и епидемията в Пловдивско от началото на тази година, където повечето заразени с дребната шарка бяха ваксинирани.

Русия преговаря и с България за втората тръба на „Турски поток”

Газопроводът не е политически проект, той е изцяло икономически, заявява руският премиер Дмитрий Медведев

Русия води преговори с България и други държави от Европа, за да се определи точката, където ще влиза второто трасе на “Турски поток”. Това е заявил руският премиер Дмитрий Медведев, който участва в юбилейната 25-та среща на Организацията за черноморско икономическо сътрудничество, цитиран от руски медии.

Руският премиер напомня, че планираното второ трасе на “Турски поток” предвижда снабдяването с газ на европейските държави. “Сега ние в рамките на преговорите, които се водят с редица европейски държави, определяме къде е най-добре да бъде точката на входа в Европа”, казва Дмитрий Медведев, цитиран от БГНЕС. По думите му “има различни предложения, преговори се провеждат в редица европейски държави, като Гърция и България, така че развитието може да бъде разнопосочно”, допълни той.

“При вземането на решение по този въпрос трябва да бъдат анализирани преди всичко икономическите фактори, защото газопроводът не е политически проект, той е изцяло икономически проект”, добавя още Дмитрий Медведев. След като бъде определена точката на влизане на тръбопровода в Европа, “ще може да се включат и възможностите на други европейски държави”, каза още той. Медведев подчертава, че в крайна сметка “реализирането на тези планове на територията на европейския континент, в страните от Европейския съюз зависи от решенията, които ще бъдат взети от европейските държави. Ние не желаем никому да се натрапваме, ние изхождаме от съображението, че това е интересен и взаимноизгоден проект и по него трябва да се вземат необходимите решения”, отбеляза руският премиер. По думите му “въз основа на тези фактори продължават консултациите кои държави може да вземат участие в реализацията на доставките в рамките на второто трасе на газопровода “Турски поток”.

Руският министър на енергетиката Александър Новак, цитиран от ТАСС, е заявил: “За момента преговорите не са официализирани. Става дума за маршрута за Турция, не за морския участък с България, а от страна на Турция”.



Строежът на първата тръба на “Турски поток” от руското крайбрежие до дъното на Черно море до Турция започна през този месец и се извършва от компанията “Олсийз”. Проектът за газопровод “Турски поток” замени “Южен поток”, който трябваше да мине по дъното на Черно море от Русия за България, а от нас към останалите страни от ЕС и Сърбия. Проектът “Турски поток” бе обявен от руския президент Владимир Путин на 1 декември 2014 г. в Анкара. След пускането в експлоатация на “Турски поток” България ще загуби транзита за Турция, който съставлява огромната част от природния газ, който ние транспортираме през нашата система. Това автоматично означава и загуба на стотици милиони левове годишно, които влизаха в българската хазна от тази дейност.

Превозвачи готвят протест, плашат с блокада на границата

Протест на българо-гръцката и българо-румънската при Кулата-Промахон и Дунав мост при Русе организират водачи на тежкотоварни камиони на 29 май, предаде econ.bg. Поводът е дългото чакане и образуването на километрични колони от тирове през последните години. В момента представители на българските превозвачи са в Гърция, за да преговарят с местните си колеги за организирането на общ протест. Заместник-председателят на Съюза на българските транспортни работници Александър Стамболийски призна, че чрез протестите искат да привлекат вниманието на властите към проблема, за да се вземат мерки. Все още се уточнява как точно ще се проведат, но не е изключено да се стигне и до блокада на граничните пунктове. Транспортните работници са убедени, че причината за дългото висене на границата е в недобрата организация на работа на българските гранични власти. След много апели към тях и изпращани предложения за нова организация и повишаване на пропускателната способност, не открихме съпричастност и решихме да протестираме, докато се удовлетворят нашите искания, коментира Александър Стамболийски. По думите му, на “Кулата” се чака средно между 6 и 12 часа, за да се премине границата.

Около 10 км бе вчера опашката от камиони, натрупала се на Капитан Андреево. Задръстването се е получило вчера заради затваряне на българо-турската граница, съобщиха от Гранична полиция. От МВР информираха, че се налага актуализация на митническата система. От митницата съобщиха, че за последното денонощие са обработили 1600 камиона. От ведомството очакват по-късно днес обстановката на пункта да се нормализира.

Санираният блок в Мездра пак се наводнил

Блокът в Мездра, който протече по време на саниране миналата седмица, вчера отново се е наводнил. Обитателите алармираха, че и вчера сутринта апартаментите са плувнали във вода. Водопади текат от таваните, стичат се по стените, съобщи бтв.

Качеството на ремонта по националната програма беше проверено от зам.-министъра на регионалното развитие Малина Крумова. Тя обяви, че блокът е стар - на 41 години, и понеже бил общежитие, е ползван недобросъвестно от обитателите. Санирането бил единственият шанс животът на сградата да се удължи с поне 16 години. Крумова призова хората, които живеят в блока, към търпение. Работниците обещали да приключат с ремонта в най-кратки срокове. Блокът се санира от седмица, като въпреки дъжда работниците работят на покрива.

Заради дъждовете от предходните дни блокът протече и засегна 11 апартамента, като течове имаше включително през електрическата инсталация. Работниците на покрива пък работеха без предпазни облекла и задължителните по закон каски.

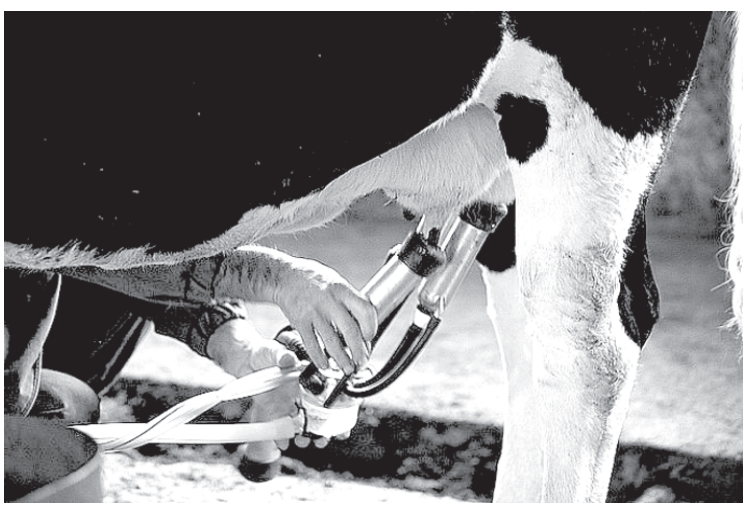
Депутатът Делян Пеевски с две нови фирми

Народният представител от ДПС Делян Пеевски е декларирал участие в две нови фирми. Това става ясно от декларациите му за конфликт на интереси, които народните депутатите подават в началото на мандата си. На 12 май, скоро след като е станал депутат, Пеевски е станал едноличен собственик на “Интръст” ЕАД. Капиталът на дружеството е 4 млн. лв., а дейността му е “инвестиционна и търговска дейност, сделки с недвижими имоти, търговско представителство и посредничество, както и извършване на всякакви други сделки и/или дейности, които не са забранени от българското законодателство”, сочи справка в Търговския регистър. Другата декларирана фирма е “ИНТ” ЕООД, чийто капитал е 1 млн. лева, дейността е същата. Управител и на двете фирми е Александър Георгиев.

Зрее недоволство от новите изисквания за събиране и преработка на мляко

Криза в млечния сектор и фалити на фермери, прогнозираха от бранша, заради влязлата в сила Наредба 2 за събиране и преработка на суровото мляко. Според животновъди изискванията към тях са завишени, а в същото време държавата не е осигурила условия за изпълнение на наредбата, съобщи БНТ. Производителите са категорични, че ако изискванията не бъдат преразгледани, това ще доведе до повишение на цените на млечните продукти.

С влизането в сила на Наредба 2 страната ни вече ще отговаря на изискванията на ЕС за производство, събиране, транспортиране и преработка на сурово краве мляко. Според новите правила представянето на две проби от стопаните в акредитирани лаборатории ще се прави всеки месец. Сред допълнителните изследвания са точка на замръзване и масленост на млякото. Всичко това ще се заплаща от фермерите. Те обаче не са запознати с новите изисквания и затова браншовите асоциации сами организират обучение на членовете си.



“Много важна наредба, която създаде напрежение сред фермерите, тъй като налага допълнителни изисквания, които така са в допълнителна тежест за самите производители на мляко”, коментира Рангел Матански, съпредседател на Националния съюз на говедовъдите в България. Ако една от двете месечни проби на млякото не отговаря на новите изисквания, продукцията на фермера ще се наблюдава още три месеца, като през този период млякото му не може да бъде изкупувано. “Това съответно нарушава производствения процес и производствената програма на преработвателите, които работят с това мляко, което автоматично означава или по-ниска цена, или това мляко няма да бъде изкупено”, посочи Матански.

Така, въпреки че преработвателите предпочитат българското мляко, ще бъдат принудени да набавят нужните си количества с вносно. Въпреки завишените изисквания към родните стопани, държавата не е предоставила необходимите условия за изпълнение им, категорични са от бранша. Държавните лаборатории за приемане на проби са само в София и Хасково. Преди месец са открити частни акредитирани лаборатории в Пловдив и Русе, които разполагат със собствен транспорт, но според производителите и те не са достатъчни, защото пробите за анализ се натрупват и там.

Според производители Българската агенция за безопасност на храните е трябвало да проведе обучение на така наречените пробовземачи на млякото, но това все още не е направено. От бранша обявиха, че ще търсят начин за промяна на наредбата.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 24 МАЙ 2017

Харчим средно по 500 лв. при пътуване в чужбина

37,7 на сто ни излиза като дял от разходите храната у нас, 25% - извън страната

Общият среден разход при пътуване с лична цел у нас е 132 лева, а в чужбина 500 лв., показват данните на Националния статистически институт (НСИ) за първото тримесечие на годината. Разходите за храна при туристически пътувания на българи в страната са 37,7 на сто, докато в чужбина те са под 25%. Изследването показва, че за транспорт в чужбина отиват средно по около 34 на сто, а у нас близо 30%. За настаняване както в страната, така и в чужбина разликата в средните разходи не е голяма, като у нас излиза около 17%, а в чужбина - към 20 на сто, показва статистическата справка. Средно по 161 лева сме харчили при командировки в страната и 991 лева - в чужбина.

През първите три месеца на годината са регистрирани общо 94,6% самостоятелни пътувания и само 5,6 на сто са осъществени с помощта на туроператор или туристическа агенция. Самостоятелно организираните пътувания с цел туризъм в страната са били около 98 на сто, а в чужбина над 66% не са се възползвали от услугите на туроператор.

По-голяма част от туристическите пътувания в страната - 47 на сто, са били с цел "посещение на близки", докато тези, реализирани в чужбина, са за "почивка и екскурзия" - 39,6%, показват още статистическите данни. Оказва се, че сме пътували в командировка няколко пъти повече в чужбина, отколкото у нас. За първите три месеца на годината от пътуванията в чужбина тези със служебна цел са били 17,6 на сто, а в България едва 4,8 на сто.

За периода януари - март 2017 г. общо 926,1 хиляди български граждани са реализирали туристически пътувания. 89,4 на сто от тях са пътували само в страната, 9,4% - само в чужбина, а 1,2 на сто - както в страната, така и в чужбина. Най-много са пътувалите българи на възраст между 25 и 44 години - 44,7 на сто, като близо 11% от тях са пътували в чужбина. Според данните на НСИ във всички възрастови групи преобладава относителният дял на пътуванията в страната, като най-много са туристите на възраст на 65 и повече години - 91,4 на сто.



ЕС понижи прогнозата си за зърнената реколта



Европейската агенция по мониторинг на земеделските култури (MARS) е понижила прогнозата за реколтата от повечето зърнени култури в ЕС-28 през настоящата година поради неблагоприятните климатични условия, съобщава "Зерно Онлайн". Прогнозата за реколтата от мека пшеница е намалена от 60,2 т от ха до 59,1 т от ха, от ечемик - от 49 т от ха до 47,6 т от ха, което е по-ниско от средното ниво през последните 5 години. Влошена е и прогнозата за реколтата от ръж, тритикале и рапица.

Неблагоприятното време през април възпрепятства растежа и развитието на зимните култури в някои страни. Дефицитът на влага нанесе щети по посевите от ечемик в Испания и твърдата пшеница във Франция. Посевите със зимен ечемик и мека пшеница в северната част на Франция и южната част на Белгия пострадаха от липсата на влага в почвата и студеното време. Суша бе налице още в Италия, Великобритания и Ирландия. Засега обаче при тях няма съществени щети по отношение на бъдещата реколта. Необичайно студеното време се е отразило негативно върху цъфтежа на рапицата в Германия, Централна Европа и Полша.

Общият ресурс от пшеница, с който България разполага за стопанската 2016/2017 г., е 6 062 339 тона, предаде fermer.bg. По последни предварителни данни на отдел „Агростатистика" на Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ), оценката за произведеното количество пшеница е 5 605 422 тона зърно.

Данъчните проверяват дават ли касови бележки по концерти и изложения

Инспекторите от Националната агенция за приходите (НАП) засилват контрола за спазването на данъчните изисквания при провеждането на масови прояви като концерти, фестивали, изложения и други подобни в цялата страна. Календарът на културните събития се наблюдава от служителите на приходната администрация, като проверките ще са насочени основно към издаването на касови бележки и отчитането на оборотите, съобщиха от приходната агенция.

От НАП напомнят, че издаването на касова бележка е задължително при плащане в брой, когато се продава стока или услуга, независимо дали това става в търговски обект или на сергия по време на фестивал или изложение. Поискването и съхранението на фискален бон е много важно и за потребителите, защото упражняването на правата им без този документ би било силно затруднено, допълват от приходната администрация.

Освен налагането на глоби, когато се установят нарушения, свързани с липса на касови апарати или издадени касови бележки, инспекторите на НАП запечатват търговските обекти, допуснали нарушенията, за срок до 1 месец. От началото на годината до момента затворените обекти са над 700 в цялата страна, като средният срок на запечатване е 11 дни.



Ще събарят незаконни обекти на плажа в Бургас

Да се премахнат търговските обекти от бургаския централен плаж, е разпоредила по време на инспекция министърът на туризма Николина Ангелкова. Повод за проверката е получено писмо от новия наемател на плажа за законосъобразното поставяне на обектите, които се намират на територията му. Обектите, които ще бъдат премахнати, са бар, подиум и тераса, прилежащи към ресторант "Нептун". С писмо вече е уведомен кметът на Бургас, че е необходимо да предприеме действия и да упражни правомощията си съгласно Закона за устройство на територията, е обяснила Ангелкова.

Преди ден след среща с главния прокурор Сотир Цацаров, министъра на вътрешните работи Валентин Радев и главния секретар на МВР Младен Маринов стана ясно, че близо 1000 полицаи ще бъдат командировани по морето, като ще работят на две смени.

Тази година своята 90-ГОДИШНИНА отбелязва героят от антифашистката съпротива

ЙОРДАН ГАВРИЛОВ ЧОЧОВ

най-младият партизанин от Рило-Пиринския отряд.

Той е един от четиримата щурмоваци, които изпълняват блестящо поставената им задача от легендарния командир Васил Сотиров Демиревски-Жельо по време на битката при Жабокрек. Йордан Чочов е участвал и в Отечествената война.
След завършване на Юридическия факултет на Софийския университет покъсно заема редица административни и ръководни длъжности.
Дупнишкото землячество в София поздравява

ЙОРДАН ЧОЧОВ с 90-ГОДИШНИЯ ЮБИЛЕЙ

и му желае все така достойно да продължава напред.

БЪДИ НИ ЖИВ И ЗДРАВ, ЙОРДАНЕ, И НЕКА ЖИВОТЪТ ВЕК ДА СТАНЕ!

От Дупнишкото землячество в София

www.duma.bg



Американският президент Доналд Тръмп преговаря във Витлеем с палестинския лидер Махмуд Абас. В същото време Тръмп беше посрещнат от протести. Не много далеч от двореца във Витлеем десетки палестинци протестираха в подкрепа на гладната стачка на затворници в израелски затвори, която продължава вече 37 дни. Те настояват Тръмп да се намеси от името на палестинците за разрешаването на ситуацията

Появи се нов компютърен вирус

По-зловещ е и от WannaCry

Нов компютърен вирус, който може да се окаже по-опасен от WannaCry, вече се разпространява активно сред компютрите по света, съобщава онлайн изданието CNET. Вирусът се казва EternalRocks и като WannaCry се възползва от уязвимости в Windows, данни за които са откраднати от американската Агенция за национална сигурност.

За разлика от WannaCry, който използваше само две уязвимости, EternalRocks разчита на 7, съобщава хърватската национална служба за компютърна сигурност, която първа е открила вируса още на 18 май. Вирусът е опасен, защото в момента активно заразява компютри, но не прави нищо с тях и сякаш е в период на изчакване, преди да започне действието си. Какво може да е то, не е ясно, защото има много възможности.

EternalRocks използва данни, които бяха откраднати от DKI и публикувани в интернет от групата Shadow Brokers. Специалистите са успели да проследят първите признаци за съществуването на вируса от 3 май т.г. Оказва се, че EternalRocks има доста хитър подход. След като зарази компютър, той изтегля браузъра за анонимно сърфиране Tor и го инсталира. Чрез него изпраща сигнал до скритите в т.нар. дълбок интернет сървъри и чака 24 часа, през които не прави нищо. След това сървърът отговаря и праща сигнал до вируса, който започва да се копира до други компютри. Въпросните 24 часа забавят с толкова време действията на разследващите и дава преднина на хакерите. Специалистите пък могат да проследят разпространението на вируса с голямо закъснение, което пречи на борбата с него.

Хакерите са взели и други мерки. Вирусът се подвизава и под името WannaCry, което да накара специалистите да го подминат и да не му обърнат внимание. Освен това той не може да бъде спрян чрез регистрирането на домейна, който проверява. Засега EternalRocks единствено цели да увеличи броя заразени компютри. Заради забавянето с 24 часа не се знае точната им бройка и кои държави са най-засегнати. Специалистите предупреждават, че той може да бъде активиран във всеки момент, подобно на WannaCry, който също първо е заразил голям брой компютри, преди да се активира, да ги блокира.

Засега обаче не е ясно каква ще е функцията на EternalRocks, тъй като не са известни всички негови компоненти. Освен това той може във всеки момент да изтегли допълнителен код, който да му даде още възможности. Според специалистите най-вероятно вирусът ще се използва отново за криптиране на компютри и виртуални откупи или опит за кражба на банкови данни от потребителите. Важно е да се каже, че, подобно на уязвимостите, използвани от WannaCry, тези на EternalRocks също са коригирани от Microsoft още през март т.г. Затова е силно препоръчително потребителите с Windows да обновят операционните си системи възможно най-скоро и да инсталират всички налични обновления в Windows Update, за да намалят значително риска.

В НАТО СЕ КАНЯТ ДА ИЗОЛИРАТ АВСТРИЯ

Заради напрежението между Виена и Анкара австрийските войници в бъдеще няма да имат възможност да участват в обучения заедно с държавите от НАТО и ще бъдат изключени за неопределено време от всички основни програми за партньорство с алианса. Причината за инициативата срещу Виена е вето на правителството в Анкара, чрез което Турция реагира на продължаващите искания на Австрия за прекратяване на преговорите за присъединяване към ЕС и на критиките, които австрийските политици отправят към президента Ердоган.

Страните от НАТО трябва да се произнесат за реформиране на сътрудничество с 41 страни партньори от Европа, Азия и бившите съветски републики като Грузия и Украйна, така че в бъдеще всяка страна да има индивидуално договорена сделка с алианса. "За съжаление, накрая Ердоган ще надделее с изолацията на важна страна партньор като Австрия", коментира топ дипломат на западния отбранителния съюз.

В кръговете на алианса заявяват, че искат този "досаден проблем" да бъде решен преди срещата на НАТО в четвъртък.

РУСНАЦИТЕ ОПРАВДАВАТ РЕПРЕСИИТЕ НА СТАЛИН

Руснаците не считат репресиите на Йосиф Сталин за престъпления. Това пише в. "Ведомости", позовавайки се на социологическо проучване на центъра "Левада". Делът на руснаците, смятащи сталинските репресии за политическо престъпление, за 5 г. е спаднал от 51% до 39%, а една четвърт го обясняват като "политическа необходимост". Само 26% от анкетираните смятат Сталин за престъпник. Най-популярният отговор за отношението на сегашната власт към репресиите на Сталин е "те въобще не мислят за това" (30% в сравнение с 21% през 2011 г.). Има и рязка промяна в мнението дали въобще трябва да се споменават репресиите: преди пет години 37% вярват, че е "по-добре да се говори по-малко за това" и 49% призовават да не се забравя историята, но сега съотношението е обратното - 47 на 38% в полза да се мълчи. Като цяло руснаците са станали безразлични към репресиите, смятат от социологическия център.

КРАТКИ

Тачи недоволен от ЕС

Държавният глава на Косово Хашим Тачи обвини Евросъюза за липсата на визия, ефективност и смелост по отношение на Западните Балкани. Според него еврокомисарят по разширяването Йоханес Хан се интересува само от Сърбия.

Съдят бивш президент

В Сеул започва процесът срещу бившия президент на Южна Корея Пак Гън-хе. Тя е обвинена в разкриване на секретна държавна информация, злоупотреба със служебното положение, корупция. Бившият държавен глава на азиатската страна е изправена пред наказание до десет години лишаване от свобода. В хода на първото заседание по делото Пак Гън-хе отрече всички обвинения.

Талибаните нападат

Най-малко 11 военнослужещи са загинали при атака на талибаните срещу военна база в афганистанската провинция Кандахар. Военни източници съобщиха пред местни медии, че талибаните са установили контрол над базата за кратко, след което са избягали с голям брой оръжия.

Американските удари са убили 225 цивилни

По данни на Сирийската обсерватория за човешките права през април от американските удари в Сирия са загинали 225 цивилни. Данните показват, че това е най-смъртоносният месец за цивилните в близкоизточната република от 2014 г. насам, когато международната коалиция започна действия срещу "Ислямска държава". Кампанията в Сирия, водена от САЩ, започна на 23 септември 2014 година.

В Сицилия застреляха бос на мафията

Въоръжен нападател застреля бос на мафията насред улица в Сицилия. Джузепе Дейноти, 67-годишен, е застрелян в главата, докато обикалял улица в Палермо.



В Индонезия публично наказаха двама мъже за еднополов секс. В Банда Ачех действа шериатски съд, който осъди двамата на по 85 удара. Други 141 души, предполагаеми гейове, очакват своите присъди. Националното законодателство на Индонезия не признава хомосексуализма за престъпление, в най-консервативният щат Ачех обаче през 2014 г. бяха приети свои закони, криминализиращи еднополовите отношения

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Терор в Манчестър

Десетки жертви и ранени след атентата в британския град, два ареста във връзка с кървавото деяние



Зверството в "Манчестър Арена", при което загинаха 22 души и бяха ранени 59, е най-кървавият терористичен акт във Великобритания от 12 години насам

"Ислямска държава" пое отговорност за атаката в Манчестър. В изявление на терористичната организация, публикувано в нейната социална мрежа, се казва, че "един от воините на халифата постави бомба сред тълпата".

Най-малко 22 души загинаха, сред които деца и предполагаемият атентатор, и близо 60 са ранени от експлозия, избухнала в края на концерта на американската поп звезда Ариана Гранде в английския град Манчестър. Това е най-смъртоносната атака във Великобритания от атентатите в Лондон през 2005 г., когато загинаха над 50 души и бяха ранени 700.

Установена е самоличността на терориста, съобщи Си Би Ес Нюз. Според източници на медията, става дума за 23-годишния британски гражданин Салман Абеди. Друг 23-годишен мъж бе арестуван по подозрение за съучастие. Полицията е извършила и нови арести - един в Уоли Рейндж и един във Фалоуфийлд.

Взривът е избухнал или пред на най-голямата концертна зала в Европа "Манчестър Арена", чийто капацитет е 21 хиляди души, или близо до фоайето. Полицията съобщи, че е получила сигнала в 22:33 местно време. 60 линейки бяха изпратени на мястото на инцидента. Експлозията предизвика паника сред хилядите зрители, предимно млади хора и деца, които се втурнаха към изходите, разказват очевидци. Разтревожени родители търсеха децата, мнозина се обърнаха към социалните мрежи. Мнозина са с рани от шрапнели.

Началникът на градската полиция Иън Хопкинс заяви, че става въпрос за самоубийствен атентат. "Мога да потвърдя, че атентаторът е сред загиналите. Той сам е задействал взривното устройство, което е носил със себе си", каза Хопкинс, като уточни, че в момента се разследва дали е действал сам, или в атентата са участвали и други хора.

Според първоначалната версия, представена от американски експерти, мястото и времето на експлозията сочат, че трагедията е дело на атентатор самоубиец и не е внимателно подготвено нападение с участието на няколко души. "Именно това е притеснителното - колко е лесно да убиеш хора безразборно и да тероризираш невинни. С партньорите ни започнахме да преглеждаме разузнавателната си информация, за да проверим дали нещо сме пропуснали някъде", заявиха експертите пред Ройтерс.

Британският премиер Тереза Мей заяви, че властите работят за установяване на всички подробности за "отвратителната терористична атака", както я определи полицията.

Заради трагедията лидерите на консерваторите и лейбъристите се споразумяха да прекъснат предизборната кампания.

След атентата чехкиня, която присъствала на концерта, заяви, че мерките за сигурност били минимални. "Нямаше почти никакви проверки, пускаха ни и без проверка", отбеляза тя пред АП.

Взривът в "Манчестър Арена" избухна на годишнината от убийството на войника Лий Ръгби, който бе нападнат и заклан на улица в Лондон на 22 май 2013 г. Нападателят Майкъл Адеболаждо бе заснет от минувач да стои на улицата с облени в кръв ръце и да заплашва всички хора в страната.

НЯМА ДАННИ ЗА ПОСТРАДАЛИ БЪЛГАРИ

Няма постъпила информация за пострадали български граждани, съобщи Министерството на външните работи. Българското посолство в Лондон е в постоянен контакт с местните власти и внимателно следи ситуацията. Информация може да бъде получена на телефона на българското посолство в Лондон - при избиране от Обединеното кралство: 020 7581 3144; от България: 00 44 20 7581 3144. Гореща линия откри полицията в Манчестър - от Обединеното кралство: 0161 856 9400; от България: 00 44 161 856 9400.

ЗАСИЛЕНИ МЕРКИ ЗА СИГУРНОСТ

Лондон въвежда повишени мерки за безопасност след терористичното нападение в Манчестър, заяви кметът на британската столица Садик Хан.

Междувременно стотици хора бяха евакуирани от търговския център "Арндейл" в Манчестър. Според свидетели се е чул силен взрив. Съобщава се за един арестуван, но според полицията той няма нищо общо с евакуацията, която се наложила заради подозрителен пакет.

По-рано на столичната железопътна гара "Виктория" бе открит подозрителен пакет. Полицията отцепи пътя, водещ към Бъкингамския дворец и други улици до гарата, а пътниците бяха евакуирани. След направената проверка пакетът се оказа безопасен.

След експлозията в Манчестър властите в Ню Йорк засилиха мерките за сигурност на ключови места.



Снимки БГНЕС

Въоръжени полицаи патрулират в центъра на Манчестър

Светът осъди атаката

Лидери от целия свят изразиха съболезнования към британския народ и близките на жертвите, както и готовност за общо справяне с терористичната заплаха.

Атентатът в Манчестър е акт на "зли неудачници" срещу "прекрасни, жизнени, обичащи живота млади хора". **Така реагира американският президент Доналд Тръмп на новината.**

"Сърцето ми е в Манчестър тази вечер. Мислите ни са с жертвите", **написа в туитър председателят на Европейския съвет Доналд Туск.**

"С голяма тъга и истински шок научих за бруталната атака, покосила Манчестър. Тероризмът отново потърси начин да вклини страх там, където трябва да има радост", **заяви председателят на Еврокомисията Жан-Клод Юнкер.** *"Днес скърбим заедно с вас, утре ще работим един до друг, за да отвърнем на тези, които искат да разрушат начина ни на живот",* **отбеляза той.**

Френският президент Еманюел Макрон също изрази скръбта си и надеждата страната му и Великобритания да воюват заедно срещу тероризма.

"Предполагаемата терористична атака само ще засили нашата решимост да работим заедно с британските си приятели срещу извършителите на подобни нечовешки действия", **заяви германският канцлер Ангела Меркел,** която изпитала "скръб и ужас" при новината за атентата в Манчестър.

"Решително осъждаме това цинично и нечовешко престъпление. Очакваме онези, които стоят зад него, да не се измъкнат от наказанието, което заслужават", **отбеляза руският президент Владимир Путин, който изрази готовност за повишаване на сътрудничеството с Великобритания, както в рамките на международните усилия, в борбата с тероризма.**

"Осъждам терористичната атака в Манчестър. Искрени съболезнования на британското правителство и нацията", **гласи съобщение в туитър на турския министър на външните работи Мевлют Чавушоглу.**

На Европа ѝ трябва нова стратегия

Европейските държави трябва да разработят нова стратегия за борба с международния тероризъм. Това заяви руският депутат Адалби Шхагошев, който е първи зам.-ръководител на парламентарната фракция на "Единна Русия".

По повод атентата в Манчестър той каза, че "за огромно съжаление подобни терористични актове ще има по цял свят, особено в европейските държави, защото миграцията продължава. Реакцията на Европа към мигрантските потоци е абсолютно неадекватна. При такава мигрантска политика, когато хиляди и милиони хора се придвижват от Близкия изток към Европа, задължително е необходима нова стратегия и тактика в борбата срещу тероризма, за да се проследяват екстремистите в този поток. Това е най-трудната задача", подчерта депутатът.

Той отбеляза, че международната общност трябва да си сътрудничи с Русия в борбата срещу тероризма, независимо от санкциите, и руската стана неведнъж е призовавала към това.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Можем ли да живеем в Космоса?

Най-късно след 100 години човекът трябва вече да се е пренесъл в Космоса, твърди английският астрофизик Стивън Хокинг



Професор Стивън Хокинг е убеден, чечовечеството трябва да търси нова планета, ако иска да оцелее

Стивън Хокинг е известен със своите мрачни прогнози за бъдещето на човечеството. Пред Би Би Си той предрече, че ни остават само някакви си стотина години живот на Земята. Аргументите му: хората няма да успеят да решат много от актуалните проблеми като климатичните промени, пренаселването на Земята, инфекциозните болести или възможни катастрофи с големи астероиди.

Но дори и да допуснем, че успеем да намерим друга подходяща планета за живот, няма да е достатъчно просто да се качим на космическия кораб и да отпътуваме за новата ни родина. Защото хората се пригодени за живот на Земята. Космосът или други планети не са естествено жизнено пространство за нас. Обратното - те предлагат доста непригодна среда за воденето на живот. Можем ли въобще да се пригодим към суровите условия в Космоса?

Костите и мускулите

Астронавтите от Международната космическа станция познават добре този проблем: в условията на безтегловност човешкото тяло се уголемява, докато костите и мускулите закърняват, ако не се полагат усилия за тяхното натоварване. Означава ли това, че ако останем продължително време в Космоса, постепенно голяма част от костите ни ще закърнеят? Възможно ли е да се превърнем в аморфни същества, пригодени към микрогравитацията в Космоса? Все пак преди около 3,8 млрд. години единствените тогава живи същества на Земята - микроорганизми и бактерии - също не са имали костна система.

Зрението

Много астронавти страдат от проблеми с очите - от неясно възприятие чак до слепота. Учените все още търсят причините. Дали увеличеното налягане на течните субстанции в главата не се отразява на зрителния нерв? И дали пък няма да ослепеем напълно, ако останем по-продължително време в Космоса - като едни пещерни животни?

Слухът

Кои други наши сетивни органи също биха могли да са застрашени? Какво би се случило например със слуха и разпространението на звука? На Земята възникват звукови вълни чрез вибрация, които се предават нататък. Извън космическия кораб или космическия костюм обаче е вакуум, в който звуковите вълни не могат да се разпространяват. Оттук възниква въпросът дали в условията на космическа тишина въобще можем да чуем нещо? Какво тогава би възникнало на мястото на излишните ни сетива? Може би някакви съвършено нови сетива, които още не познаваме и от които нямаме никаква нужда на Земята, но пък които биха ни служили за живота в Космоса?

Дишането

Но най-големият проблем е свързан с липсата на въздух, който да дишаме. Означава ли това, че в Космоса постоянно трябва да се разхождаме в скафандри с шлемове, когато напускаме космическия кораб или космическата станция, ако не искаме незабавно да се задушим?

Възможно ли е обаче и друго - да се научим да живеем без кислород?! Преди 1,4 милиарда години, когато още не е имало кислород на Земята, различни анаеробни бактерии са успявали да се справят и без кислород. Възможно ли е да се върнем към онова праисторическо време и да живеем и без кислород днес?

Еволюционни биолози срещу космолози

Попитахме експерти какво мислят за възможностите на човека за приспособяване към условията на живот в Космоса. Например Ралф Тидерман, който ръководи Отдела за еволюционна биология към университета в Потсдам. Германският учен е съгласен по принцип с проф. Стивън Хокинг, че човечеството е изправено пред сериозни проблеми, чието решаване е належащо. Това обаче не означава непременно, че то е обречено на изчезване - "не и при нашата интелигентност и способности да се учим и нагаждаме", казва той за "Дойче веле".

И все пак е много по-трудно да си представим живота извън Земята, отколкото да се научим как да оцелеем на нашата планета - даже и след апокалиптична катастрофа. "От гледна точка на еволюцията периодът от около стотина години е твърде кратък за извършването на големи, еволюционни приспособявания към чужда среда. Вероятността един толкова комплексен организъм, какъвто е човешкият, да се нагоди напълно към един нов за него свят, е по-скоро малка", казва ученият. Неговият колега от университета в Констанц проф. Аксел Майер смята, че без кислород и в условията на космически лъчения човекът незабавно би загинал. Той предлага друго: да не унищожаваме Земята, извън която нямаме никакво бъдеще.

Космологът Ричард Гот е на друго мнение: "Ние обитаваме една малка планета във Вселената. А видовете, затворени на остров, са застрашени от изчезване", казва той. Ако човечеството имаше две планети за живеене, тогава и шансовете му за оцеляване щяха да са значително по-големи, уверен е той. Според Гот бихме могли да започнем от Марс, чиято богата на въглероден двуокис атмосфера съдържа също и достатъчно кислород, който би могъл да бъде добиван направо от атмосферата. На Марс има също и вода, а пещерните образувания предлагат добра защита срещу космическата радиация, казва ученият.

"Много хора се питат какво изобщо ще търсим на Марс, след като той не предлага такива благоприятни условия за живот, каквито имаме на Земята. Ами ако така са разсъждавали и земноводните навремето, сигурно и днес те нямаше да се напуснали океана", казва визионерът учен.



Откакто светът съществува, човекът и природата са в непрекъснато взаимодействие. Със своята дейност обаче човекът нанася огромни щети на природата и така застрашава собственото си съществуване



Ще успее ли човечеството да се нагоди към суровите условия на живот в Космоса?

Учени: Пришълци са убийците на строителите на Стоунхендж

Международен екип от учени установи кои са възможните убийци на строителите на Стоунхендж, съобщи Спутник. Става въпрос за хора, които в древността са населявали днешната територия на Холандия. До тези изводи учените стигнали, след като изследвали над 1 милион фрагмента ДНК от древни хора, живели в Европа 4700-1200 г. пр. Христа, когато на Стария континент и близките до него острови започнала да се разпространява т.нар. култура на камбановидните чаши. Артефакти на въпросната култура се появили по различен начин на материка и на Британските острови.

Изследването разкрива, че в континентална Европа разпространението на т.нар. култура на камбановидните чаши не било свързано с масова миграция на хора. Появата на културни артефакти на Британските острови, по-специално на днешната територия на графство Уилтшър в Англия, където се намира Стоунхендж, е станала при заменянето на коренното население с пришълци. Извършеният от екипа генетичен анализ с ДНК от хора, мигрирали на днешната територия на графство Уилтшър, показва, че те са дошли от Холандия. ДНК на строителите на Стоунхендж впоследствие на практика изчезнала от графството, а това навежда на мисълта, че коренните жители вероятно са били прогонени и изтребени от чужденците.



Учените отбелязват, че заключенията им трябва да бъдат потвърдени от допълнителни изследвания. Най-тежките камъни в Стоунхендж тежат по 30-40 тона. В древността основните конструкции на монумента били пренесени в Уилтшър от Уелс. Предназначението на паметника е неизвестно, макар да има предположения, че е бил използван за културни и астрономически цели.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

АКАД. ЮЛИЯН РЕВАЛСКИ:

Няма добро образование без добра наука

България може да прогресира само благодарение на сивото си вещество, друго тя няма, казва председателят на БАН

Интервю на
Велиана ХРИСТОВА

☐ *Когато се обсъждаше работата на БАН в НС миналата седмица, казахте, че за 4 години във вашия институт са се върнали от САЩ и Европа 11 учени. Как така, при положение, че в последните две години 1000 души са напуснали академията заради ниските заплати?*

- Когато през 2011-2012 г. самият аз бях в чужбина, имах усещането, че сред българската диаспора, която вече 25 години тече само в една посока, има хора, които проявяват интерес да са свързани с България, включително да се върнат за определено време или пък завинаги. Когато се прибрах, казах това на колегите ми, те, признавам, бяха доста скептични. Защото ние ще вземем тези хора при условия и заплащане, които са далеч от това, което те там имат. Това не са някакви неудачници, а хора, успели в науката. Тогава казах, че онова, с което ние можем да ги привлечем, е изключително и само средата. Не можем да им дадем високи заплати, но ако им покажем, че имаме добра среда, добър климат и ясен и прозрачен начин на управление, на кариерно развитие, това ще привлече тези хора, свикнали на такъв тип отношения там, където са. В началото дойдоха двама колеги от Америка, после се появи друго момче, то казало на трето момче и т.н. Всички бяха много учудени, но за 4 години малко по малко се събраха 11 души. Някои ги насърчавахме да кандидатстват за т.нар. реинтеграционни грантове - в Европа има подпрограма за хора, които искат да се върнат в някоя европейска страна или да се преместят от една страна в друга. Познавам българи от Америка, които имат грантове в Австрия примерно. Нищо не пречи да имат един такъв грант и тук, в България. От тези 11 души само един спечели реинтеграционен грант, защото за това конкуренцията е много голяма. Смятам, че повечето от тези хора много добре се интегрираха в съответните секции в института. Не казвам, че те завинаги ще останат - в науката има винаги движение, но няма лошо дори само временно да са тук. Затова аз постоянно се опитвам да убедя нашите политици и министри: Нека България да си направи такава собствена реинтеграционна политика. С немного пари може да си връща хора.

☐ *С какви пари примерно?*

- Европейските грантове са от порядъка на 50-60 хил. евро на година - за заплатата, за пътувания, за всичко. В България 50-60 хил. лева да дадат за 100 души с висша квалификация, на година 5-6 милиона ще вършат работа.

☐ *БАН е илюстрация за свиването на научния потенциал, за което Европа ни критикува. В предишните времена тя имаше над 7500 учени, сега са останали под 2700. Ако така продължава...*

- На границата сме да паднем още.

☐ *Ако, дай Боже, от септември се увеличат заплатите на учителите, един професор в БАН ще получава колкото начинаещ учител. Това няма как да насърчи младите учени да останат в България. И средното поколение - също.*

- Така е, да. Във възрастовия диапазон между 35-45 години също има голям проблем вече. Затова казвам, че може да ни помогне такъв тип реинтеграционна политика. Трябва просто всички да разберат нещо, което според мен е азбучна истина - няма добро образование без добра наука. Разбира се, че подкрепяме учителите, няма човек, който да не ги подкрепи. Но грижейки се за учителите, нека се погрижат и за учените. Защото, ако подпомогнат учените, нивото на образованието също ще се вдигне. Аз много се надявам политиката за подобряване на финансовото състояние на учителите да се разпространи и към науката. Имам предвид не само БАН, но и колегите от вузовете също, въпреки че ситуацията в някои вузове е сравнително по-добра. А в сравнение с учителите на нас ни трябват много по-малко средства.

☐ *Вие сте и много по-малко. Според мен проектът за научна стратегия, който бе обсъждан, дава надежда да се подобри мястото на науката в обществото, публичността й финансиране да се отлепи от сегашните мизерни 0,2 от БВП.*

- Права сте, записано е това. Чакаме все пак варианта, който ще влезе в парламента. Но има разписан ангажимент, че средствата за наука трябва да се повишават. Въпросът е да не се казва, че те трябва да идват само от проекти и само по линията на бизнеса, държавата трябва да си поеме своя дял, да не оставя институционалното финансиране настрана, защото то е кръвоносната система на науката. Така се развива средата, за да може да е успешно и проектното финансиране. Ако не ги подготвите тези хора, как утре те ще спечелят проектите?



Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ЮЛИЯН РЕВАЛСКИ е роден на 27 февруари 1956 г. в гр. Симитли. Завършва математика в СУ, доктор на математическите науки, професор, академик (2015 г.). От 1986 г. работи в Института по математика и информатика при БАН, чийто директор е до избирането му за председател на академията на 1 декември 2016 г. Има 55 научни публикации в международни списания, цитирани от чужди автори над 500 пъти. Ръководител на проекти, вкл. приложни. Специализирал и работил в общо 14 университета и институти в Гърция, Германия, Франция, Чили, Перу, Куба.

☐ *Виждала съм писма от Еврокомисията, че даден български проект е много добър, но не му се дава финансиране, понеже не е сигурно, че държавата поддържа съответния базов институт на ниво.*

- Когато става дума за проект, винаги се оценява и базовата организация - доколко тя е способна да изпълни задълженията си по проекта, с който се кандидатства. Така че трябва държавата както се грижи за образованието, така да се погрижи за науката. Сигурен съм, че пари могат да се намерят, защото сега сме в относително стабилна икономическа ситуация, не виждам причина да не се отделят като процент съществено повече средства за наука.

☐ *Хората казват, че има глобален замисъл тук да остане едно необразовано население, затова не им трябва науката.*

- Много се надявам това да е дълбока неистина. Защото с какво друго ще просперира България? Нямаме природни богатства, единственото ни богатство са хората и сивото ни вещество. Само благодарение на това можем да прогресираме. Да погледнем другите страни, които са дори по-малки и само с това прогресират.

☐ *Често се пренебрегва, че БАН сама поиска международен одит - нещо, което нито една друга институция у нас не е дръзнала да направи...*

- Имахме десетина института, които получиха максималната оценка при този одит преди 7-8 години. Беше категорично казано, че на фона на това, което е в България, и на условията, при които академията работи, успехите са повече от впечатляващи. Стоим си на нормално световно ниво, т.е. това е един продукт, с който България може да се похвали. С колко продукта на световно ниво можем да се похвалим? Академията е призната като стояща на добро международно ниво. Трябва да си я пазим. Освен това ние искаме да има регулярни одити - и за нас, и за висшите училища. Напълно подкрепяме и това на 6-7 години да се прави атестация, да се види къде сме, защото това е полезно. Много по-добре е, когато не ние сами се оценяваме, а отвън дойдат специалисти и кажат: тези са добри, тези не съвсем, а тези са я закъсали. И тогава да анализираме какво да се прави със закъсалите, защото те може да имат дълбоки причини за това. Така че аз намирам одита за показателен за това, че сме организация, която не се самозатваря и не си говори сама колко е велика. След одита БАН направи дълбока структурна реформа, която никой не я отчита сега, забравиха я бързо. А тя не беше никак лесна, преживя се нелеко от колегите. Ако трябва нещо да се подобрява, ще го правим, щом видим, че нещо не е наред. От тази реформа се видя най-вече съкращаването на институтите с около 1/3, организирането на работата по тематични направления. Но след това имаше в самите институти окрупняване на секции и направления, на тематики, за да няма дребнотемие и разпиляване на усилия. Имаше и две доста трудни персонални атестации на хората - първо със самото преструктуриране, а току-що изтече последната година на вътрешния преглед на хората. Даже тези атестации в доста институти се използват като начин за диференцирано заплащане.

☐ *Въпреки ниските средства за заплати?*

- Да, въпреки. На много места в институтите вече има диференцирано заплащане в зависимост от това колко е добър съответният учен. Самото Общо събрание на БАН разделя субсидиите за институтите на две компоненти - едната е само по конкретни показатели: наукометрични данни, проекти, експертна дейност, патенти. И въпреки това пак чуваме някакви мантри за ефективност и прочее.

☐ *В стратегията най-сетне се дава ясна представа какво е фундаментална наука, какво е изследване с приложен резултат и какво е приложна наука. Защото лаиците в управлението това не го разбират и искат от науката да печели. А тя по същността си не може да се продава на пазарни начала.*

- Не може, абсолютно сте права. Без фундаментална наука не може да има приложна. Ако се занемари фундаменталната наука, точно след 5-6 години няма да има и приложна наука, защото трябва да има фундамент, върху който тя да се развие. А нека не забравяме, че има хуманитарни и социални науки, голямата част от които са априори ориентирани към националната идентичност, културно-историческото наследство, те как да се продават? Ние все пак сме държава, трябва да си пазим езика, да си пазим културата, да си пазим историята. Макар че учените в тези институти са много активни, имат широка проектна дейност. За някой отстрани може да звучи чудно, но аз винаги давам за пример, че най-успешно се представят с проекти тези учени, които имат добра фундаментална подготовка. Няма как от нищото да тръгнеш към приложение и то да е успешно.

☐ *Случайно в навечерието на 24 май, но много на място, се разбра, че БАН активно работи с ученици. Научно учреждение работи с деца?*

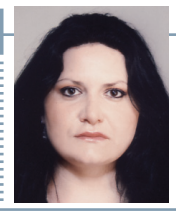
- Това е започнало доста отдавна. В математиката, която най-добре познавам, повече от 40 години се работи с ученици. По стечение на обстоятелствата Съюзът на математиците географски се помещава в Института по математика и информатика, в него членуват и учители.

На стр. 14

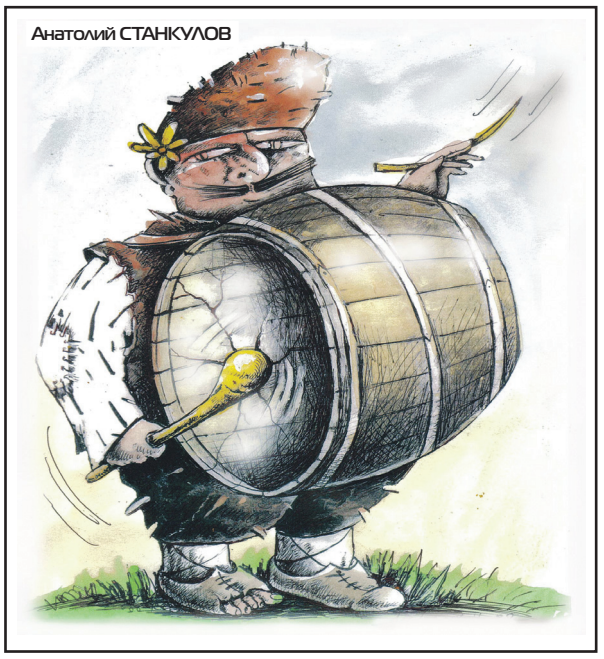
„Трябва да се въведат мерки срещу плагиатството, иначе ще е срам за нас“

www.duma.bg

Тъжно-смешни хвалби



МАЯ ЙОВАНОВСКА



Властта наша, като се изтъпани пред чужденци, често се случва или да се самозабрави, или такива да ги бръщолеви, та човек може да си помисли, че нещо много значително някак си е изпуснал и не е разбрал, че реки от мед и масло са потекли в родината ни през последните години.

На среща преди ден с представители на Комисията по прехрана и земеделие при германския Бундестаг нашият зам.-министър на земеделието Цветан Димитров ги е редил едни хвалби за агросектора ни, та ум да ти зайде. Всичко става известно от съобщение на МЗХ. Как в последно време аграрният отрасъл се развивал динамично. Как българското земеделие било експортно ориентирано, а външнотърговското салдо положително. Даже се е похвалил, че у нас се отглежда "огромната" бройка от около 1,5 млн. овце.

Как е прозвучало всичко това на германците, не ми се мисли, щото тая държава е от големите агропроизводители в ЕС и най-вероятно "колосалните" ни успехи само са ги накарали да се позасмеят. Защото ние, потребителите тук, ядем вносни, включително и германски, салами, картофи и какво ли още не и така подпомагаме чуждите икономики. А докато нашите управници каканижат глупости за динамично развитие, близо 90% от това, което слагаме на трапезата си, е вносно!

Вярно, че външнотърговското салдо е положително, въпросът е, че като извадим от него зърното, ще лъсне мрачната картина в животновъдството, овощарството, зеленчукопроизводството... И опитите за внушение - дали тук на местна почва или пред чужденците, колко ни е износът. И че ако той се вдига, агросекторът ще просперира, е тъпа и безсмислена мантра. Няма лошо в експорта, лошото е в сбърканата политика. Защо властта не си направи труда да подпомогне създаването на подходящи условия, така че българските производители да покриват основната част от вътрешното ни потребление, а? Пък нека после се хвалят.

Локумджии



ИНА МИХАЙЛОВА

Поредният терористичен акт накара всички в един глас да заговорят пак за мерки за сигурност. Да ме прощавате, ама тез приказки додеяха. Не защото са излишни, а защото са изпразнени от съдържание. Баница с локум, поръсена със състрадание и полята с еврооптимизъм.

Няма непосредствена заплаха за страната, зарецитираха в ранни зори силови министри. Взети са всички мерки след атентата в Манчестър, рапортува главният секретар на МВР. За спокойствието на гражданите полицейското присъствие ще бъде засилено, включи се Йорданка Фандъкова. "Трето ниво", "зелена степен", "жълта степен", зарисува пресцентърът на МВР.

Всичко това внесе едно спокойствие и олаби напрежението до такава степен, че се оплетохме в приказки. Че няма заплахи, обаче ще се засилва полицейското присъствие. Че всичко е под контрол, но тепърва ще се обсъжда дали да има още охрана на стратегическите обекти. Ако засиленото полицейско присъствие се изразява в повече униформени в метрото, които проверяват младежи с бради, а пропускат костюмари с големи куфари - благодаря. И какво означава присъствие за празниците? А за делниците? Че къде стои таз полиция, що не я пускат да присъства по улиците постоянно? То "органите" са по местата, ама онез, които ги ръководят, се изказват неподготвени. Виж, ако бъркаме, е за притеснение.

Кой да ти каже всъщност? За да осигуриш и да защитиш нещо и някого, добре е да му знаеш болката. Да си наясно къде е проблемът. Да си направил пълен анализ и да си набелязал слабите места. Това ни куца повече от четвърт век. Имахме го, но го разбихме. Затуй сега димка да пуснат в "Арена Армеец", ще се избием, докато излезем през тесните врати, спестили милиони за пиар на Бойко Борисов.

Господ я пази държавицата ни. И дано продължи! Щото при раздрънканата система за национална сигурност само атентат ни липсва.

Хляб или книги



ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

Поне 68 на сто от българите и техните семейства не са купували книга през последната една година - към този извод водят данни, публикувани от "Галъп интернешънъл" по повод 24 май. Това е резултат от проучване сред само 819 пълнолетни българи и не може да се смята за пълна картина на нещата. Но все пак насочва към тенденция, която не крие никаква изненада. След всички огласени напоследък социологически проучвания за все по-задълбочаващото се обедняване на хората, няма как да се очаква, че този народ ще си купува книгите, които му се иска. И това не е вследствие на изпростяването му, а по-скоро на невъзможността да стигне до точка "Храна за душата". Защото списъкът с предишните, "задължителни" точки за всеки месец е твърде дълъг. Онези, които имат потребност от книги, по правило първо си плащат задълженията към държавата и институциите, след това полагат грижи за образованието и качественото отглеждане на децата си, подпомагат с по някой лев родителите си за неизбежните лекарства, стремят се да осигурят прилично изхранване на семейството си и т.н.

Но една обиколка край щандовете на токущо открития Пролетен базар на книгата в НДК (където се предлагат значителни отстъпки) от пръв поглед показва две неща: българските издатели са постигнали световно равнище на своите издания в съдържателно и полиграфическо отношение; читателите са жадни за хубава книга. Само че първите вече почти три десетилетия не успяват да се преборят с "данъка убиец" ДДС, който допълнително оскъпява тяхната продукция, а вторите все още се съпротивляват да се предадат напълно на новите технологии. И още нещо трябва да се има предвид: купуването на книги не е равно на прочитането на книги. Любителите на писаното слово намират начин - чрез размяна с приятели, пазаруване от "втора употреба", заемане от библиотеки и т.н.

Датата 24

ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА И НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ. След 1916 г., когато в България е установен Григорианският календар като държавен, граждански календар, денят на светите братя Кирил и Методий, отбелязван от БПЦ на 11 май по църковния литургичен календар, се пада на 24 май. Така датата добива по-голяма гражданственост. След 1968 г. църквата чества св. св. Кирил и Методий на 11 май, а 24 май става Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На тази дата през 1975 г. пред Народната библиотека в София е открит паметникът на светите братя. От 1990 г. на 24 май празнуват народните читалища, а от 1995 г. - Тракийският университет. 24 май е Ден на българската журналистика от 1990 г. През 1901 г. за първи път в Ловеч тържествено е изпълнен химнът "Върви, народе възродени".



ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА ПАРКОВЕТЕ. Отбелязва се от 1999 г. по инициатива на Европейската федерация на природните и националните паркове. Годишнина от създаването (1909) в Швеция на първите девет национални парка.



1337 - НАЧАЛО НА СТОГОДИШНАТА ВОЙНА В ЕВРОПА. Предизвикана е от съперничеството между Англия и Франция върху владенията във Фландрия, като поводът са претенциите на английския крал Едуард III към френския престол. Войната приключва на 19 октомври 1453 г. с капитулацията на англичаните в Бордо, Франция.



1900 - В РУСИЯ Е ПУСНАТ НА ВОДА КРАЙЦЕРЪТ "АВРОРА". Плавателният съд е в списъка на флотата от 6 април 1897 г., а три години по-късно по лична команда на император Николай II е пуснат на вода. Взима участие в Първата световна война. На 25 октомври (7 ноември) 1917 г. оръдията му дават сигнал за щурма на Зимния дворец в Санкт Петербург, превръщайки "Аврора" в символ на ВОСР. От 1948 г. крайцерът е обявен за паметник на революцията и превърнат в музей.



1914 - ОФИЦИАЛНО Е РЕГИСТРИРАН ПФК "ЛЕВСКИ" (СОФИЯ). Основатели са тридесетина младежи, гимназисти от Втора мъжка гимназия, които играели футбол в местността Могилката (дн. градинката пред 22-ро училище до НДК). По предложение на един от тях - Борис Василев (Боркиша), клубът е кръстен на Апостола на българската свобода Васил Левски.

1956 - ПРОВЕЖДА СЕ ПЪРВИЯТ ТЕЛЕВИЗИОНЕН КОНКУРС "ПЕСЕН НА ЕВРОВИЗИЯ". В Лугано (Швейцария) в тв предаването, организирано от Европейския съюз за радио и телевизия, участват едва 7 държави - Нидерландия, Швейцария, Италия, Люксембург, Белгия, Германия и Франция. България записва първото си участие в "Песен на Евровизия" през 2005 г.

2002 - ДЖОРДЖ БУШ И ВЛАДИМИР ПУТИН ПОДПИСВАТ МОСКОВСКИЯ ДОГОВОР. По силата на Договора за съкращаване на стратегическите оръжия, известен още и като SORT, двете страни се задължават до 31 декември 2012 г. да намалят с по две трети броя на ядрените си бойни глави.



www.duma.bg

Значение на делото на светите братя в световната цивилизация

1190 години от рождението на Константин-Кирил Философ се навършват тази година

Така от целия славянски род най-напред българите получили славянски букви, книги и свето кръщение...

Паисий Хилендарски



Проф., дфн Ваня ДОБРЕВА

Кирил и Методий създават устоите на славянската духовна общност, която чрез азбука, чрез писане и богослужение на роден език през Средновековието става еталон на развита християнска култура, редом с византийската и латинската. В този план старобългарската култура се превръща в модел за подражание на всички славянски култури (източни и западни). Тя съхранява и развива културната и книжовната дейност на Кирил и Методий и техните ученици, синтезирайки в полза на славянството духовните предимства на Изтока и Запада. Създават се образцови произведения, които заемат най-високи скали на християнската култура. Този процес на рецепция, на превод и препредаване, както посочва във фундаменталния си труд "Старобългарската култура" Надежда Драгова, определя възловото значение на старобългарската култура за европейската цивилизация.

Върху какви устои се крепи славянско-българската духовна общност, легитимирана от Кирил и Методий? Предварително ще изтъкна: принципите, върху които се изгражда старобългарската култура, са пряко свързани с византийската култура, която преосмисля античните традиции на елинизма в контекста на християнството и неговата идеология. Приемайки християнството от Византия по времето на Борис I, старобългарската култура от IX-X век се оформя и става част от културния процес, изиграл огромна роля в развитието на европейската цивилизация, като обаче създава свой, оригинален, български образ на тази култура. В градежа на собствена българска културна традиция органично се включват новите открития на християнските апологети. Приобщаването към Бога и неговото познание се мисли в контекста на собствения език (служба, молитва, книжовна дейност), в създаването на типологичен образ/икона на комуникацията Човек - Бог.

Освен това известно е, че средновековната култура се гради върху тайната, върху неизказаността, върху търсенето на смисъла зад видимостта на нещата. Тук всеки знак, всеки намек и жест носят и друго значение - много често по-ценно от директно изказаното. Ето защо първостепенно значение придобива символът с неговата вертикална структура, отразяваща пътя на Човека към Бога.

Азбуката, буквите и техните комбинации се натоварват с особен сакрален смисъл

Писмеността като вид дейност е високо ценена. Азбуката, Словото идва от Бога, то е "откровението", което носи надежда за човека. По тази причина литературата на Средновековието се концентрира, по думите на Сергей Аверинцев, върху разчитането на буквата, върху съчетанието от букви, върху думата и нейното тълкуване в дълбочина.

В подобен аспект задачата на Кирил и Методий - да се създаде нова азбука през Средновековието, различна от догматично приетите гръцка, латинска и еврейска, е изключително трудна и отговорна мисия. От една страна, не само защото графичната система следва да отрази фонетичните особености на славянската реч (в случая с глаголицата - на звуковите особености на източнобългарския диалект), но и да предаде културния опит на гръцката и латинската средновековна мисъл, за да получи религиозна санкция и легитимация. Създадената от Кирил и Методий азбука реализира в комплекс тези задачи. В глаголицата, както многократно е изтъквано, са вградени три свещени фигури: кръстът - символ на Христовата жертва; окръжността - символ на безначалието и безконечното битие на Бога, триъгълника - знак на Светата Троица. По такъв начин новосъздадената азбука постига същността на Бога и се превръща в пълноценен, наред с гръцката и латинската култура, фактор за приобщаване на средновековния човек към християнството.

Създаването на славянската азбука, формирането на славянската духовна общност и нейното стабилизиране и развитие в България е цивилизационен акт, който прокарва

нови пътища в историята на Европа. България още през IX век прави своя избор

базиран върху народностното самосъзнание, езика и културната самобитност. Актът на Покръстването на българите -



приемането на православието, се превръща в модел, по който верският въпрос (православието) се вплита в народностното мислене и представи. Държавната подкрепа от Борис I за учениците на светите братя прави възможно българската култура да застане в началото на славянската култура, на православната общност. Благодарение на този цивилизационен акт - принос в европейската цивилизация и култура, България през X век (Златният век) успява да изравни културните достижения на старобългарската литература и изкуство с византийските. Важна част в този процес тогава е създаването не само на научните школи в Охрид и Преслав, но и на кирилицата.

Кои са основанията за подобно твърдение?

На първо място, християнската култура, така както я откриваме през IX в. във Византия, е резултат на вековно развитие - през IV век се легитимира църквата и е приет Символ на вярата. До IX век Източното християнство формира своя идеологически характер, основаващ се върху по-пряката комуникация между Човек и Бог - осмислят се въпросите за греха и изкуплението, за страданието и правото на избор. Именно в Източната църква получават развитие характерни явления - еклектиката като съхраняване на античното знание в новата му форма на християнска идеология, екзегетиката като подход на разгадаване на тайните, алегорията като начин за показ на духовните същности и др. Но също така в Източната църква се дава превес на иконата (образ-идея), чрез която и на обикновения човек се предоставят възможности да разгадае тайните. Още през VI век са в обращение т.нар. Ареопагитики, които признават възможността на смъртните хора да познаят божественото начало. А това ще рече, че Кирил и Методий върху старобългарска основа осъществяват пренос на богатството от идеи, резултат от еволюционното развитие на Източната църква.

На второ място. Иманентна част от

идеологическата еволюция на източното християнство

е континуитетът с гръцката античност. А това означава, че на всеки етап на идентификация се актуализират съобразно съвременния контекст античните представи за човека и неговата съдба, за света и неговото устройство. Факт е, че през X век тези представи - художествени и познавателно-научни - се усвояват от българското общество. Културното постижение на Йоан Екзарх, въвел в старобългарски контекст "Шестоднев", е категорично свидетелство за огромния културен подем в българското общество.

На трето място. Една от традициите, които основополагат Кирил и Методий, е свързана с преводите на разбираем за паството език и тяхната актуализация. В момента, в който те осъществяват своите преводи, старобългарският (славянският) е разбираем за всички славяни, независимо под каква църковна юрисдикция са. Така Кирил и Методий се оказват в началото на процес, при който в превода се търси не буквалността на значението, а неговият смисъл.

През настоящата 2017 г. отбелязваме 1190 години от рождението на Константин-Кирил Философ, както и 1150 години от знаменития Венециански диспут на Кирил срещу триезичието. На него и на брат му Методий средновековната литература посвещава жития, служби, похвални слова, исторически съчинения. Двамата братя присъстват като първообрази на славянски апостоли, първоучители и за двете основни християнски конфесии. Както в православната, така и в католическата църква Кирил и Методий са сакралните фигури, положили началата на европейската цивилизация.

И още един акцент. Делото на двамата братя, развито от техните ученици, намира своето продължение в България: тук то укрепва и изиграва ролята си на крупен цивилизационен акт. Този принос на българската култура за формирането на европейските ценности, за основополагане на европейската циливизация дава основание на големия руски учен академик Дмитрий Лихачов да определи България като културното чудо на славяните, Държава на духа. И днес, в навечерието на 24 май, великия ден на българската духовност, е важно да си припомним, че от нас - жителите на XXI век, от бъдещите поколения на България зависи да пазим и пренасяме традицията на светите братя Кирил и Методий - българското славянско слово да звучи и крепне като духовен мост за приятелства и братски връзки, като мощен извор за творчество и градивни мечти.

Честит празник!

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Не умеем да си партнираме

Липсата на доверие между учители, родители и институции е в основата на грандиозен разпад на образователните ни традиции



Юлиян ПЕТРОВ
председател
на синдиката
“Образование”
към КТ “Подкрепа”



В навечерието на 24 май - Ден на славянската писменост и култура, славата към просветата и образованието, уважението и респекта към учителя показа нови отрицателни стойности. Продължават многобройните спекулации на някои “родителски организации” да настояват за въвеждането на специални разузнавателни видео и аудио средства в образователните институции и семействата, подобно на “Биг брадър”, да могат да следят постоянно действията на учителите на своите деца.

Същите тези родители, в еуфорията на недоверие към образователните институции, са готови да извършат чудеса от предложения и обвинения към работещите в образователната система, но не са готови да признаят огромния си дефицит от родителски способности и умение да партнират на учителя.

Тези “амбициозни родителски организации” не са си направили труда да прочетат, че ползването на този вид записвачки или скрити камери, са в явно нарушение на закона, при условие, че липсва съгласието на лицето, срещу което е насочена тази техника. Погледнато реципрочно, би ли било логично министърът на образованието да поиска техника за наблюдение в домовете на учениците, за да се гарантира доброто им домашно възпитание!

Българските учители очакват ясна позиция от Министерството на образованието и от Министерство на вътрешните работи относно законосъобразността на подобна инициатива.

За съжаление, в деня на матурата и външното оценяване отново бе погазен авторитетът на българския учител, като педагозите бяха задължени да оставят мобилните си телефони, вместо да бъдат предупредени, както е навсякъде по света, да ги изключат и да не ги ползват.

Липсата на доверие между учители и родители, между институции и учители е в основата на грандиозен разпад на образователните традиции и ценности.

Новата роля на някои родители вече се изразява в небивал духовен рекет над учители, директори и всички институции, рекет, в който се крият безсилието и крахът на семейното възпитание. Традициите на българското семейство се давят в агресия и натиск към училището на определен кръг от родители, натиск юридически, медиен, вербален и психологически.

Преди 150 години училищното настоятелство е осигурявало финансовите средства за всяко училище. Настоятелството е назначавало и уважавало учителите. В резултат на което през 1882 г. е имало същия брой училища, колкото са и сега, но при 3 милиона население.

Сега родителите искат да назначават и уволняват учители и директори, искат да влияят на всички видове управленчески решения в системата на образованието, дори тогава, когато нямат експертен капацитет за това.

Преди 24 май е време да се замислим как да върнем авторитета на учителя, как да му повярваме, както сме го правили от векове? Как да се превърнем в родителите, които дават всичко за образованието на децата си. Как да спрем да хулим тези в училище, които работят само за призванието и честта си? Как да започнем да се обръщаме към класния ръководител с думите УЧИТЕЛЮ, както се обръщат в Япония, Испания, Полша и много други страни?

Синдикатът “Образование” прави проверка на стачната готовност по повод на родителския рекет.

Защото съм учител...

Стефка ВАСИЛЕВА

Защото съм учител... приемам всеки един ден като битка, в която малките ми воини не само трябва да излязат победители, но и да станат по-знаещи, по-уверени и по-добри.

Защото съм учител... се боря всеки ден с досадната бумащина и най-приятното и лесно нещо е да вляза в класната стая и да проведа 4 или 5 учебни часа.

Защото съм учител... се “ровя“ из нормативни документи, закони, сайтове, форуми и..., за да не пропусна нещо значимо и интересно, което бих могла да ползвам в работата си.

Защото съм учител... непрекъснато се обучавам и квалифицирам. Нали са ни нужни “квалификационни кредити“, за да съм “читав” учител.

Защото съм учител... осъзнавам, че за управляващите ни все повече е важно “паничката” отвън да е лустросана и привлекателна, а какво ще има в нея – няма значение!

Защото съм учител..., обидена от лъжливи обещания за по-”привлекателен” труд и по-достойно заплащане, никога не съм си позволила да пренеса негативните емоции в клас. Учителят винаги трябва да е в добро настроение и ако може – усмихнат!

Защото съм учител... проверявам по 3-4 комплекта тетрадки всеки ден и ако не ми стигне времето в училище, пренасям ги вкъщи.

Защото съм учител... не мога да изключа вечер телефона си, за да не пропусна някой важен разговор с родител. А така ми се иска да е тихо...

Защото съм учител... се прибирам толкова “изцедена”, че когато дъщерите ми пожелаят да споделят нещо от техния ден, казвам им: Моля ви, оставете ме на мира!

Защото съм учител..., когато приятелите ми ме попитат “Как са децата ти?”, без да се замисля, разказвам словоохотливо за моите ученици. Защото съм учител... и приятелите ми са учители. И когато се съберем, уж за разпускане, говорим отново за тях – учениците ни.

Защото съм учител... имам щастието да обичам повече и да бъда обичана. В един момент имам не 2, а 26 деца.

Защото съм учител... и през ваканциите съм на “разположение” на инспектората, за да сътворявам поредните отчети, планове или други там неща.

Защото съм учител... проверявам по два пъти на ден електронната си поща, за да не пропусна нещо ВАЖНО, което МОН, РИО или ръководството иска от мен да свърша до следващия ден или в по-лошия случай... до вчера.

Защото съм учител... ще бъда атестирана на всеки четири години. Кой е като мен! Но зная, че родителите на моите ученици няма да ме уважават само заради закона, който ги задължава.

Защото съм учител... не спя нощем от преумора и, ако го направя, сънувам отново училищни коридори, класни стаи, тържества, уроци...

Защото съм учител... живея “достойно” с недостойното ми възнаграждение, отсъдено от недостойни за уважение хора, които едва ли предполагат с какви предизвикателства се сблъскваме всеки един божи ден и колко изобретателни трябва да бъдем, за да ни се получи!

А защо ме търпи още вкъщи съпругът ми... да съм учител? Защото и той е учител!

А защо съм учител?

Защото не съм искала да бъда нещо друго. Защото, въпреки гореизложеното, чакам края на всяка ваканция, за да видя колко са пораснали моите деца в училище. Ако са нови, представям си ги... И преди да съм ги видяла, вече ги обичам!

Защото ги има тези детски очички, дето казват толкова много! Защото я има детската неподправена истина. Защото ги има детските обичащи сърчица.

Защото ние, учителите, сме най-прегръщаните хора на тази земя. И както каза преди време една моя ученичка: Много се радвам, че си по-голяма от другите, защото едновременно можем да те прегръщаме няколко деца!

Защото съм учител... зная, че това не са само мои мисли, а на много други от нашата гилдия.

И да... Щастлива съм, че съм учител!

myvelikoturnovo.com

Няма добро образование...

От стр. 11

Тази естествена връзка с училището след това се разширява и в други природни науки. Но това, което става в последните 2-3 години, е, че работата с ученици се изкарва на ниво академия. Става дума за ученици, които имат нагласа към изследователска работа, целта е да се развиват тези им умения. Сега вече имаме Ученически институт в БАН, в който участват много институти. Онзи ден бях във Варна, за да подпишем споразумение за създаването на регионален академичен център. Там има деца, които са от хуманитарната гимназия, с нагласа за разработки в областта на хуманитарните науки. Това показва, че децата навсякъде са добри, във всички науки, живи и здрави да са.

И нещо много важно искам да допълня - работата с учителите. Това много, много не се вижда навън, обаче е много важно. Отдавна сме си дали сметка, че можем да помогнем при въвеждането на нови методи на преподаване например, за да се вдигне нивото с общи усилия. Математиците работят много с учители, правят квалификационни курсове. Един от най-разпространените се казва “Изследователският подход в обучението по математика, физика, химия”. Институтът за български език, Институтът по литература също активно работят с учители. Някой може да каже: защо изследователите са длъжни да правят това? Обаче хората си дават сметка, че подпомагането на учителите от страна на БАН е от голям обществен интерес. Защото ние като национална институция трябва да сме в помощ на МОН, в сегашната ситуация там трудно могат да се справят сами, ако не им помогнем от всички страни.

□ *Вие твърдо сте “за” мерки срещу плагиатството, но някои среди се съпротивляват. Не разбирам как човек може да е против мерки, които в цял свят ги има.*

- Мнението на моите колеги е категорично. Ние или ще правим наука наистина, а науката в този свят е една - тя нито е българска, нито е някаква друга, науката е една и в нея има правила. Едно от тези правила е борбата срещу плагиатството. Сега тя вече много по-лесно се хваща, сериозните списания имат софтуер, с който лесно хващат плагиатството. Я си представете, ако български учен публикува в едно такова списание и го хванат, че е плагиат! Това ще бъде срам за нас. Мисля, че цялата ни научна колегия, независимо дали е от БАН или от висшите училища, трябва да разбере, че това явление не трябва да съществува. Вижте какво става по света - за установено плагиатстване в дисертация падат президенти дори. По този въпрос светът отдавна има категорично становище, ние сме в Европа.

□ *Европа е заявила целта си да изгради общество на знанието. А у нас в медиите все повече се ширят лъженаука и псевдонаучни измислици, а сериозните научни постижения по-трудно пробиват. Защо според вас?*

- Аз мисля, че отговорността е и на двете страни. Очевидно сензацията се цени сред медиите и когато се чуе, че този измислил лекарство против рака, това моментално се публикува. Сигурен съм, че журналистите могат да си направят изводите и да разпространяват сериозна информация, най-малкото да се обаждат на специалисти и да питат. Да се размножава другото не е добре, привлича за момент вниманието, но създава лъжливи представи и по някое време няма да може да се отдели от плявата, когато има нещо наистина добро. А на научната колегия искам да кажа: трябва да бъдем по-активни! Учените са свикнали по-скоро да се изсмеят на нещо подобно, отколкото да се заемат с това да го оборят. При нас вече доста гласове се надигат и в Събранието на академиците и член-кореспондентите ще бъде създаден клуб, акад. Иван Юхновски е един от ревностните инициатори, където да се дискутират лъженаучни факти, да се разяснява на широката общественост, че на тях само е залепен етикет “наука” и заблудените да бъдат просветени, че става дума за менте. Да не говорим, че много хора от това правят бизнес и печелят пари, което е аморално.

□ *Какво е посланието ви за празника?*

- Нека да се разбере, че науката и образованието трябва да вървят заедно. Илюзия е, че образованието само по себе си ще се развие. Трябва да се грижим за науката, както се грижим за образованието. Ще е за доброто на всички, повярвайте ми. Това ще подпомогне и образованието, и здравеопазването, и националната сигурност също. Да поддържаме науката и кадрите в науката, е част от националния суверенитет. Иска ми се това да го разберат повече хора!

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Държавата не се интересува защо „произвежда" висшисти

70 на сто от завършващите гимназия не са запознати с рейтинговата система на вузовете, констатира Сметната палата



Светла ВАСИЛЕВА

Българка е най-интелигентният човек в света. Нейното IQ е 192 от 200 максимум. То обаче не й е помогнало на пазара на труда у нас, нито трите завършени образования. Близо година тя е била безработна. Нейният случай е парадоксален, но далеч не единствен. България се "прослави" с безхаберието си по отношение на кадрите, които подготвя. Не става дума само за дисбалансите в икономиката, за липсата на връзка между нуждите на стопанството и онова, което "произвеждат" университетите, нито за първосигналното и непонятно за трезвомислещите залитане по менажерски специалности в страна, в която няма кой знае какво за менажиране.

Страстта към "публичната администрация", "политологията", "правото" изсипа на пазара полуфабрикати и заготовки за бъдещи чиновници, които се чудят какво да правят с дипломите си, защото дори нашата едва забележима икономика в момента се нуждае много повече от хора с инженерно-технически познания, отколкото от говорещи претенциозни глави, неспособни на никакво реално действие.

Министерските чиновници се оправдават с бизнеса - не можел категорично да дефинира от какви кадри има нужда, в какъв обем и в какъв срок. Вероятно има доза истина в подобно обвинение, но нека видим що за бизнес има в България. Според изследване на Европейския институт (2012 г.) над

80% от работодателите у нас са със средно и по-ниско образование

Над 90% от предприятията са със заетост до 10 души, като 4/5 от тях са в сферата на услугите (изследване на БАН, 2017 г.). Повечето микрофирми са семейни и са заети да оцеляват във враждебната среда, в която работят, свързана с променяща се нормативна база, бюрократични тежести и нерегламентиран натиск къде от регулаторни и данъчни органи, къде от нелоялни конкуренти. Компаниите, създадени с европейско финансиране, съществуват само на книга. С изчерпване на евросредствата дейността им на практика спира. В повечето случаи. В държава, разчитаща на еврофондовете и на капризите на премиера по отношение на инвестициите, не е разумно да се очаква планиране с перспектива повече от година. Дори това е твърде оптимистично като срок. Така че обвиненията към бизнеса са и основателни, и не съвсем.

Нека погледнем какво прави държавата с кадрите, които произвежда по държавна поръчка. Защото това "производство" го плащаме всички с данъците си. Интересува ли се

колко от завършващите веднага стават клиенти на бюрата по труда

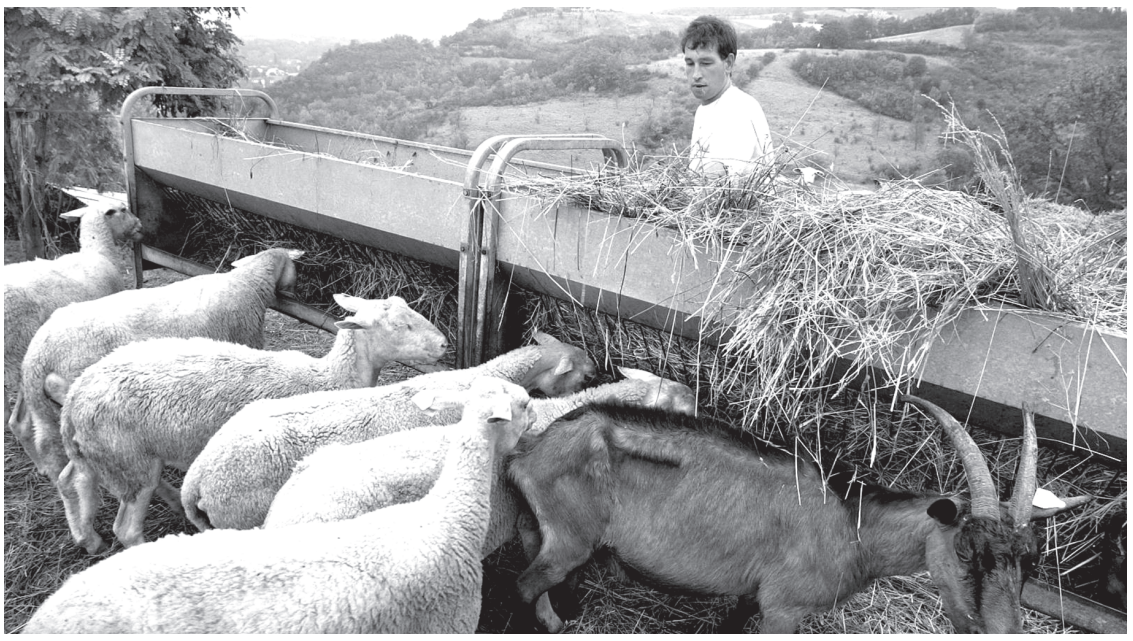
колко започват работа, колко нито работят, нито се регистрират на трудовата борса, колко стягат куфарите и заминават на гурбет да създават блага за чужди икономики. От работещите какъв процент упражняват специалността си, а колцина са висшистите на позиции, изискващи по-ниска квалификация от онази, която притежават.

Оказва се, че има цели 29 организации, които разполагат с някаква информация за случващото се с кадрите, завършили висше образование. Заключението на одитния доклад на Сметната палата "Мониторинг на реализацията и миграцията на завършилите висше образование" за периода 1 януари 2013 г. - 31 декември 2015 г. е, че извършваното наблюдение на реализацията на висшистите е неефективно и че единствено рейтинговата система на висшите училища бележи успех въпреки ограниченията, с които се характеризира.

Серия инициативи на Европейския парламент и на Европейската комисия препоръчват на държавите членки да проследяват професионалната реализация на завършилите висше образование. Те са аргументирани с необходимостта от обратна връзка, която би била от полза както за висшите училища, сочейки им силните и слабите страни на програмите за обучението, така и за управляващите, а и за бъдещите студенти и родителите им, които следва да направят информиран избор, преди да кандидатстват за конкретна специалност.

Одиторите на Сметната палата констатират, че висшите училища прилагат широк набор от инструменти за набиране на информация за реализацията на своите студенти. Повечето от използваните от тях методи обаче разчитат до голяма степен на проявена добра воля на възпитаниците им за споделяне на информация и не са достатъчно надеждни.

В България наблюдението на професионалната реализация на висшистите не е законово регламентирано, както е в други държави (Великобритания, Унгария), но подобно на редица европейски страни, е обвързано чрез подзаконови актове с акредитацията на висшите училища (Дания, Литва) и тяхното финансиране (Чехия, Ирландия), констатират одиторите. Индикаторите в рейтинговата система, които оценяват професионалната реализация на студентите, обхващат широк диапазон от информация, включително доход на завършилите, приложение на



„Знаете ли колко много се търсят овчари в момента?! Агнешкото в цяла Европа е към. А родните студенти се дърпат да стават овчари, защото били IT специалисти...", Бойко Борисов (2011 г.)

на реализацията и миграцията на завършилите висше образование" за периода 1 януари 2013 г. - 31 декември 2015 г. е, че извършваното наблюдение на реализацията на висшистите е неефективно и че единствено рейтинговата система на висшите училища бележи успех въпреки ограниченията, с които се характеризира.

Серия инициативи на Европейския парламент и на Европейската комисия препоръчват на държавите членки да проследяват професионалната реализация на завършилите висше образование. Те са аргументирани с необходимостта от обратна връзка, която би била от полза както за висшите училища, сочейки им силните и слабите страни на програмите за обучението, така и за управляващите, а и за бъдещите студенти и родителите им, които следва да направят информиран избор, преди да кандидатстват за конкретна специалност.

Одиторите на Сметната палата констатират, че висшите училища прилагат широк набор от инструменти за набиране на информация за реализацията на своите студенти. Повечето от използваните от тях методи обаче разчитат до голяма степен на проявена добра воля на възпитаниците им за споделяне на информация и не са достатъчно надеждни.

В България наблюдението на професионалната реализация на висшистите не е законово регламентирано, както е в други държави (Великобритания, Унгария), но подобно на редица европейски страни, е обвързано чрез подзаконови актове с акредитацията на висшите училища (Дания, Литва) и тяхното финансиране (Чехия, Ирландия), констатират одиторите. Индикаторите в рейтинговата система, които оценяват професионалната реализация на студентите, обхващат широк диапазон от информация, включително доход на завършилите, приложение на придобитото висше образование, дял на безработните висшисти, принос към осигурителната система на страната, регионална реализация, мнения на студенти, работодатели и др. Източниците на информация за рейтинговите индикатори са почти изцяло централизираните регистри на НОИ, което придава на данните висока степен на обективност и позволява обхващане на голяма част от съвкупността от завършилите висше образование.

Сравнително нисък е делът на необхванатите от рейтинговата система висшисти, констатира Сметната палата. Извън обхвата на системата остават

реализиралите се в чужбина

работещите без договор и безработните, които не са формално регистрирани.

Рейтинговата система се използва като надежден източник на данни за реализацията на завършилите при прилагането на модела на финансиране според качеството на обучението. Прилагането й за целите на финансирането създава предпоставки за изпълнението на намеренията на МОН да оптимизира мрежата на висшите училища, както и да подобри ефикасността на финансовото управление в системата на висшето образование. През одитирания период (2013-2015 г.) обаче в МОН не са използвани данните от рейтинговата система за реализацията на завършилите висше образование и резултатите от прогнозите за търсенето и предлагането на труд в България при определянето на броя на приеманите за обучение студенти. Конкретни стъпки за обвързването им с реализацията на завършилите са предприети едва през 2016 г.

Съществен проблем, който констатира Сметната палата, е, че рейтинговата система на висшите училища е непопулярна сред анкетираните ученици в средното образование. 70% от учениците в XI и XII клас не са запознати със съществуването на системата. Много малка е частта на учениците, които са я използвали за някакви цели - едва 13%. Заключението на одиторите е, че ниската степен на популярност се дължи на непредприемане на достатъчно мерки от МОН, регионалните инспекторати и директорите на училищата за нейното популяризиране.

Друга констатация на Сметната палата е, че цялостен анализ на трудово-миграционните потоци сред завършилите висше образование от и към България не е извършван. Не е извършвано наблюдение дори и на групите лица, посочени като целеви на политиките, насочени към привличане на висококвалифицирани кадри, а това не позволява анализиране и оценяване на ефекта от прилагането им.

Информация на национално ниво за миграционните процеси сред дипломираните висшисти не се събира и анализира. Система на национално ниво за проследяване на миграцията на завършилите висше образование не е изградена, което не позволява провеждането на адекватна политика за управление на миграцията на висококвалифицираните кадри. Което пък означава, че държавата е на автопилот, възможно и по-зле. Просто я кара по инерция. Без цел. Който не знае за къде е тръгнал, винаги ще се изненада от мястото, на което ще пристигне. Така и с нас, българите. Обучаваме висшисти, плащаме за преподаватели, за издръжката на 51 ВУЗ, а сетне се чудим кой да ни лекува, кой да учи децата ни, кой да управлява технологичните производства. Общността е дала пари за един резултат, а насреща - друг, като например оперни певци, работещи като сервитьори в пицария, или най-интелигентният човек в света безработен, понеже пазарът на труда не може да "поеме" компетентността му.

ЗА 4 ГОДИНИ: ОТ 22 400 ЗАВЪРШИЛИ МЕДИЦИНА В ЧУЖБИНА ЗАМИНАВАТ 7200

11 554 българи с висше образование са се реализирали в чужбина от 1 януари 2011 г. до 30 септември 2016 г. по данни на МВР и Агенцията по заетостта. За същия период достъп до трудовия пазар в България са получили 1970 висококвалифицирани чужди граждани.

8405 са издадените удостоверения за придобита професионална квалификация в България с цел упражняване на регулирана професия в чужбина в периода 1 януари 2010 г. - 31 декември 2015 г. Сред тях най-голям е броят на медицинските специалисти - 7245. Завършилите българските медицински университети за същия период са 22 480. Всеки трети новозавършил лекар с дипломирането си е оформил документите за заминаване на работа извън пределите на България.

60 585 са издадените удостоверения APOSTILLE върху български образователни документи в системата на висшето образование за периода от 1 юни 2013 г. до 31 декември 2015 г. по данни на МОН. Поради нефункционалността на регистъра министерството не разполага с данни за броя на дипломите за завършено висше образование, за които е издадено такова удостоверение.

2677 лица с придобито висше образование в чужбина са получили признаване на образованието си от Националния център по информация и документация към МОН през периода 1 януари 2011 г. - 30 юни 2016 г. Никой не наблюдава какво се случва с реализацията на тези лица на пазара на труда.

www.duma.bg

Политически калейдоскоп

ПЪРВИТЕ СТЪПКИ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ДАВАТ САМО ОСНОВАНИЕ ЗА СКЕПТИЦИЗЪМ





Николай ШОПОВ

Миналия път писах за страстите между Великден и Гергьовден, но явно страстите в българския политически живот никога няма да стихнат. Поредните изблици бяха след заседанието на НС на БСП. Защо са били освободени едни членове на ИБ, а други не. Чистка ли е това или принципно решение? Тълкуването, според интереса, може да бъде различно. Но тъй като не съм сред заинтересованите

ще се опитам да бъда обективен

Председателят на партията много преди това обяви публично, че ще предприеме подобна стъпка. Мотивите на Корнелия Нинова са абсолютно правилни. Не е необходимо едни и същи хора да бъдат на няколко места. Всички говорят, че партията трябва да се отвори, да се привличат в ръководствата на различни нива повече партийни членове, да се даде възможност за реализация и на нови лица. А как ще стане това при положение, че се съвместяват няколко длъжности? Защо едни и същи лица трябва да бъдат председатели на общински съвети, на областни съвети, народни представители, членове на ИБ? Имат ли време да вършат тази разнообразна работа? Как другите да вярват, че ще могат да се реализират? Мотивът, че ще се прекъсне връзката между ИБ и парламентарната група, е абсолютно несъстоятелен. Нали Корнелия Нинова е председател на партията и председател на парламентарната група. Нима тя ще има различна политика в ИБ и парламентарната група? Още повече, че никой не пречи на членове на ИБ да присъстват на заседание на парламентарната група, да бъдат в курса на дейността й. Така че този мотив е абсолютно фалшив и прикрива други интереси.

Вторият аргумент също е много силен. БСП се нуждае от сериозна организационна работа. Местните партийни организации са силно разклатени. Някъде въобще не съществуват. На други места са капсулирани. Няма дейност, дори и при провеждане на избори. Има партийни организации, които се оглавяват от местни бизнесмени, които се интересуват не от интересите на партията, а от собствените си интереси. Като общински съветници те гласуват с групите на ГЕРБ, а не като опозиционни представители. Обществените настроения са негативни, а

това се отразява на авторитета на БСП

Трябва с болка да признаем, че организациите са доста застарели. Няма свежа младежка кръв. И тук още един път искам да поставя въпроса за работата на младежката организация на БСП. Хубаво е да има квотен принцип за младежи в НС на БСП и в листите за народни представители и за общински съветници, но местата трябва да се заслужат. Мисля, че младежката организация трябва да обърне внимание на работата си в тази област. Разбира се, че този проблем не е само на младежите. Ето защо съвместяването пречи да се съсредоточат усилията в определени дейности. Не може народният представител да има време за организационна работа. Неговата работа е в Народното събрание. Подготовка на законопроекти, комисии, изказвания, срещи по министерства, срещи с избирателите. И организационната дейност остава на втори план. Особено отговарящият за организационната работа в ИБ на БСП не трябва да бъде и народен представител.

Друг е въпросът по какви критерии и принципи едни народни представители останаха членове на ИБ, а други трябваше да напуснат. Ето тук има нещо, което оставя неприятен привкус. Трябваше да се обяснят принципите и причините за тези промени. И друг път сме писали, че е необходимо да има принципи и критерии за извършване на промени било в Устава на партията, било при



бъде част от правителството. При ясно мнозинство на управляващите, с декларациите, че имат големи управленски и кадрови възможности, защо е необходимо да има

представители на опозицията в кабинета

Борисов иска друг да носи отговорност за неудачите, да се размият нещата, други да са виновни. При предишното правителство изоставането беше толкова голямо, че лично Борисов взе да ръководи процеса, като отстрани Кунева. Той явно вижда, че подготовката за председателството на ЕС куца, и превантивно иска друг да бъде виновен. А и каква опозиция си, като имаш представител в правителството. Точно този колаборационизъм отслабва опозиционните партии и те отиват в небитието.

● ● ●

Знам, че политическата култура и традициите изискват да се дадат сто дни на правителството и тогава да се правят оценки. Но това правителство по същество не е ново. То е продължение на предишния кабинет на Бойко Борисов. Това личи от избраните министри, които с малки изключения са същите, от заместник-министрите. А и уж новите са били в предишните правителства на ГЕРБ на различни длъжности. Какви реформи в кадрови разместявания. Липсата им оставя в партийните членове и обществото чувството на безпринципност, на лична разправа. По този начин промяната в БСП не се приема за истинска, а за формална.

Един проблем, който също ще тежи на Корнелия Нинова, е липсата на членове на ИБ, които имат други алтернативни мнения. Трябваше да се остави поне един представител на лявото крило в ИБ, защото когато няма различни мнения, спорове, дискусии в НС на БСП и ИБ, то тогава се допускат грешки, защото оставаш с представата, че винаги си прав, което е доста опасно за развитието на партията.

Трябва да подкрепим решението Деница Златева да не съдебната система да очакваме от Цецка Цачева? Застоят ще бъде пълен. Как да бъдем оптимисти за дейността на МВнР при Захариева? Още с първите си изявления тя потресе всички. България няма двустранни отношения с Русия и САЩ, има отношения ЕС-Русия и ЕС-САЩ. България няма собствена политика, няма национални интереси. Голямата цел на Захариева била да дойдат в България големите лидери. Нима това може да бъде цел на едно министерство? Но какво ли значение има кой ще бъде министър, като външната ни политика не се определя в София, а в САЩ, Брюксел и Берлин. Няма смисъл да се спираме на всички министри, защото видяхме какво направиха в предишните мандати.

една фалшива стабилност

Вторият елемент, който ме кара да бъда скептичен, са обявените цели на коалиционния кабинет. Може ли цел да бъде пълен мандат на кабинета? И още по-голямо чудо - тази цел да бъде записана в коалиционното споразумение. Е, това го няма в историята. Пълният мандат на едно правителство не зависи от това дали е записано в коалиционно споразумение, а от неговата дейност. Другата цел е стабилност. Това е защото липсата на реформи ни обрича да стоим в блатото на безвремието. А реформи няма да има, защото няма решителност, политическа воля и административни възможности. Скептицизмът ми е основан на опита от работата на предишните правителства на ГЕРБ.

Първите стъпки на правителството само дават основание за скептицизъм. Назначения на заместник -министри са спорни. Някои вече си дадоха оставките. Други чиновници бяха уволнени. Първият законопроект беше лобистки и при първия протест беше оттеглен. Всъщност това е практика на ГЕРБ. Е, как при тези действия да бъдеш оптимист, че правителството ще се справи с проблеми като бедността, социалната несправедливост, неравенството, демографската криза, престъпността, проблемите на съдебната система и много други.

Каква стабилност може да очакваме, когато вицепремиер е Валери Симеонов. Всяко негово изказване вещае криза. Оправдава нацисткия поздрав, защото бил шега. А дали е шега за милионите избити. Дори и той си правил майтапчийски снимки в Бухенвал. А действията му на границата? А изказванията му за циганите? А приказките му, че е било по-добре да останем под турско робство, отколкото Русия да ни освободи? И този човек ще ни представлява в Европа? Той незабавно трябва да си подаде оставката не само като вицепремиер, но и като народен представител.

● ● ●

И няколко изречения за европейските ценности и защо гражданите се разочароват от ЕС. По-горе стана въпрос за Валери Симеонов. От ЕС и ЕНП няма никаква реакция. Те са оглушали и онемели.

Европейските ценности отидоха в коша

заради интересите.

Ангела Меркел при посещението си в Русия постави на Путин въпроса за правата на гейовете в Чечения. А това беше на 2 май, деня, в който бяха убити 48 души в Одеса и стотици ранени. Не е ли това цинизъм и пълно пренебрежение към основната човешка ценност - живота. Да не говорим за убитите деца в Източна Украйна, за другите жертви сред цивилното население. Не по-назад остана и Тереза Мей, която от мъгливия Албион приглася на Меркел. Приказките за европейските ценности губят всякакъв смисъл в очите на европейските граждани от този двоен стандарт. И докато ЕС не се обърне към истинските проблеми на гражданите - социалната несправедливост, неравенството, младежката безработица и неприкритото желание за Европа на две скорости, няма защо да се учудваме на нарастващия скептицизъм.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Очаквайте

РЕТРОСПЕКТИВНА ЕКСПОЗИЦИЯ НА ЛЮБЕН ДИМАНОВ В КЮСТЕНДИЛ



„Златно перо” за 24 творци

Престижните награди за принос към българската култура ще бъдат връчени днес под куполите на Ларгото



В деня на големия български празник 24 май - Ден на славянската писменост и българската култура, за двайсет и втора поредна година Класик FM радио, галерия “Макта” и “Кантус фирмус” ще раздадат наградите “Златно перо”. На официална церемония от 17 ч. под куполите на Ларгото в центъра на столицата ще бъдат връчени престижните отличия. Те представляват брошка във формата на писец и са изработени от 24-каратово злато.

Отличените тази година са Георги Арнаудов, композитор, Бедрос Папазян, диригент, Нешка Робева, ръководител на трупата “Нешанъл арт”, НМА “Панчо Владигеров”, Горан Благоев, журналист, Жени Марчева, журналистка, Фолклорен ансамбъл “Средец”, Дом на културата “Искър”, Мирослав Турийски, музикант, проф. Анатоли Кръстев, музикант, Милица Гладнишка, актриса и певица, Йорданка Фандъкова, кмет на София, група “Щурците”, Радослав Спасов, режисьор, Стефка Евстатиева, оперна певица, проф. Маргарита Младенова, режисьорка, Филип Трифонов, актьор, Лилия Балева, директорка на НГПИ “Св. Лука”, Янка Рупкина, народна певица, Мариана Цветкова, оперна певица, Вълко Ценов, скулптор, Станислав Станчев, художник, Пламен Герасимов, оператор, и Никола Хаджитанев, балетист.

По традиция, една от наградите “Златно перо” се определя от слушателите на Класик FM радио чрез гласуване по имейл. Техният избор за носител на двайсет и четвъртата награда е балетистът Никола Хаджитанев. Официалната церемония “Златно перо” е с вход свободен за публиката. В програмата ще участват Софийският духов оркестър, Детският хор “Пим-пам”, оперната прима Мариана Цветкова, танцьори от трупата “Нешанъл арт” и от фолклорния ансамбъл “Средец”.

Събитието се провежда в рамките на Европейския музикален фестивал, който е част от Календара на културните събития на Столичната община за 2017 г. със съорганизатор - Министерството на културата.

Мирела Иванова е поет на месеца в Столичната библиотека

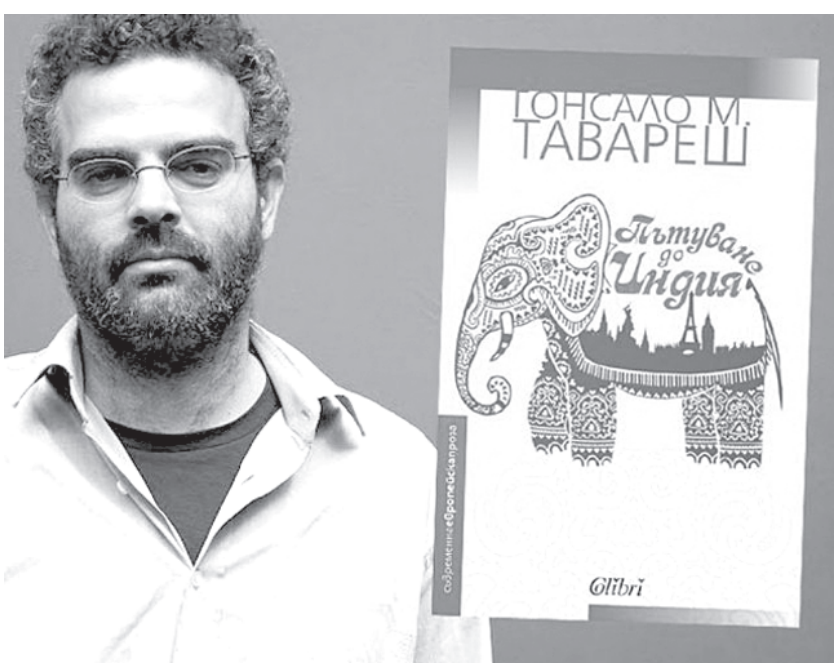


Мирела Иванова е сред най-четените съвременни български поети, с многобройни сценични представяния на поезията си в България и в чужбина. В понеделник тя се представи с поетичното четене “Самотна игра” в Литературния клуб към Столичната библиотека.

На 21 март, в Световния ден на поезията, Мирела Иванова бе поканена заедно с още четирима поети от различни краища на света да чете стихове край Бранденбургската врата в Берлин. Близо двайсет години Иванова е уредник на къщата музей “Иван Вазов” в София. От началото на т.г. е драматург в Народния театър и главен редактор на едноименното списание.

Вчера в Столичната библиотека, в зала “София”, бе открита изложбата живопис “Просвета” на студентите от специалност плакат и визуална комуникация от Националната художествена академия, посветена на 24 май. За студентите буквите са извор на вдъхновение, художествени вълнения и естетическа радост, но и храм на преклонение, задължения и отговорности. Изложбата е част от духовния им свят, която студентите дължат като почит и благодарност пред Апостолите на нашата култура и онази част от тяхната душевност, която е естествената дарохранителница на нашата идентичност.

Гонсало Тавареш гостува в клуб „Перото”



За Гонсало М. Тавареш казват, че е “откритие” и “роден гений”, а самият Жозе Сарамаго признава, че той разчупва традиционните граници на въображението. Произведенията му са преведени в над 50 страни в цял свят.

Всепризнат като едно от светилата на новата португалска белетристика, Тавареш ще се срещне със софийската публика на 25 май от 18 ч. в литературния клуб “Перото”. Повод за гостуването е първото българско издание на блестящата епическа поема “Пътуване до Индия” (изд. “Колибри”), намерила място в списъка “Топ 25 на португалската литература”.

“Тавареш е един от най-амбициозните автори на този век. Най-ценният му дар като писател е неговата способност да фрагментира света и да го реконструира отново, сякаш светът е негово собствено творение. Всяка от неговите книги е калейдоскоп, който пренарежда действителността, като отстранява излишното и осветлява съществено”, посочва Алберто Мангел.

Гостуването е осигурено със съдействието на “Институт Камойнш” в София, информира Кремена Димитрова от “Колибри”.

КРАТКИ

Новият роман на Бойка Асиова с премиера в НДК



Новият роман на Бойка Асиова “Вълчицата излиза привечер” (ИК “Жанет 45”) ще бъде представен от Юлия Дивизиева на специална вечер на 26 май от 19 ч. на сцена Мраморно фоайе в НДК в рамките на Пролетния базар на книгата. Дългогодишната журналистка Бойка Асиова е авторка на 13 книги - романи, есеистика, разкази, документалистика, етнографски изследвания, и на двайсетина публицистично-документални филма, свързани с борбите на македонските българи за национално освобождение, с културното наследство, с традициите и нравите и съвременните им проекции.

Изложба графичен дизайн в Музея на София

Регионалният исторически музей в София представя изложбата “Светът в музея/Музеят в света”. Тя разглежда съвременната визуална комуникация и съдържа плакати, пиктограми и запазени знаци. Светът в музея е частта от експозицията, фокусирана върху визуалната комуникация, създадена специално за РИМ. Представени са плакати от изложби и различни други инициативи на музея. Изложбата продължава до 2 юли.

Книжовна вечер в НАТФИЗ

Книгата на проф. д-р Светлана Стойчева “Боян Магесника. Изследване на литературния мит” ще бъде представена на 31 май от 18.30 ч. в аулата на НАТФИЗ. Водещ премиерата ще бъде проф. д-р Станислав Семерджиев. Участват проф. Михаил Неделчев, проф. Пламен Бочков, доц. Пламен Антов, проф. Милена Кирова, доц. Йордан Ефтимов, проф. Юри Стоянов.

Откриват филиал на НХА в Бургас

Изложба, посветена на 120 години от създаването на Националната художествена академия, ще бъде открита на 25 май в Бургас. За експозиционна площ е избрана модерната и нова сграда на Магазия 1 в пристанищната зона за свободен обществен достъп. Конкретният повод на събитието е свързан с подготовката за откриване на филиал на НХА в Бургас, където ще бъдат представени специалностите живопис, стенопис, графика, книга, илюстрация, печатна графика, плакат и визуална комуникация, рекламен дизайн, мода и магистърска програма “Арттерапия”. Изложбата включва две свързани помежду си експозиции, които извеждат в определен мащаб историческата динамика и част от съвременния облик на НХА - “120 години НХА. Ректорите” и “120 години НХА. Преподавателите.” Продължава до 20 юни.

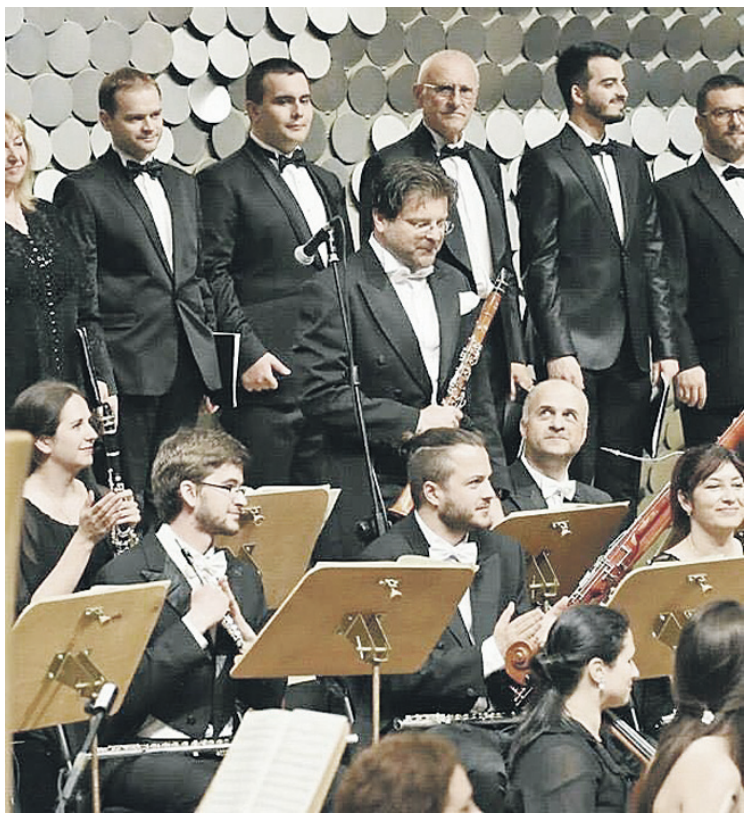
www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

„София симфоникс” представя „Жените в музиката” на 27 май

Две цигуларки с международна кариера - Лия Петрова и Йоанна Каменарска, ще свирят на една сцена по покана на диригентката Любка Биаджони



“София симфоникс”

Три прекрасни, женствени и темпераментни дами - маестра Любка Биаджони, Йоанна Каменарска и Лия Петрова, заедно с музикантите от “София симфоникс” ще представят симфоничния концерт “Жените в музиката”. На 27 май от 19 ч. зала “България” ще посрещне едни от най-талантливите, виртуозни и награждавани български цигуларки, в един различен концерт по идея и специалната покана на маестра Любка Биаджони. В програмата ще звучат Концерт за цигулка и оркестър от Йоханес Брамс със солистка Йоанна Каменарска (Трагична увертюра) в първата му част. Във втора ще бъде изпълнен Концерт за цигулка и оркестър от Сергей Прокофиев със солистка Лия Петрова (Сюита 1 от “Ромео и Жулиета”). Диригентската палка ще бъде в ръцете на маестра Любка Биаджони, а с този концерт тя и “София симфоникс” се завръщат бляскаво на сцената на най-представителната ни концертна зала. Билетите са по 15, 20 и 30 лв. на касата на Софийската филхармония, специални цени има за учащи и пенсионери - 10 лв., информира Радост Пенева, пиар експерт.

“София симфоникс”, с артистичен директор и главен диригент Любка Биаджони, се събира по нейна покана през 2013 г. В неговия състав влизат едни от най-добрите класически музиканти, свирили в престижни концертни зали в Европа и на големи музикални фестивали. През есента на 2016 г. “София симфоникс” бе партньор на сцената на световноизвестния цигулар Найджъл Кенеди по време на двата му концерта у нас - в София и Пловдив.

Любка Биаджони цу Гутенберг има българо-италиански корени. Получава образованието си в родния си град Рим, където учи философия. Завършва НМА “Проф. Панчо Владигеров”, хорово дирижиране, в класа на проф. Георги Робев, оркестрово дирижиране при проф. Влади Симеонов и специализира в НМА при проф. Васил Казанджиев. Следват майсторски класове и



Йоанна Каменарска



Любка Биаджони



Лия Петрова

съвместна работа с диригентите Карл Остерайхер, Густав Кун (работи като негов асистент в продължение на три години и гастролира из цял свят), Ленард Бърнстейн, Иля Мусин, Валерий Гергиев.

Биаджони е носителка на първи награди от конкурсите за диригенти на Виенския камерен оркестър (1996) и Европейския конкурс за оперно дирижиране “Франко Капуана” в Сполето (2002). Работила е с оркестъра на “Арена ди Верона” и други състави. В периода 2010-2015 г. е щатен диригент на Софийската филхармония. През 2008 г. за първи път представя български музиканти на фестивала Херенхимзее в Бавария, основан от нея и съпруга й - изявения германски диригент Енох цу Гутенберг. През 2013 г. Любка Биаджони създава “София симфоникс”, с който гастролира в Германия и Европа. Неговият официален дебют у нас е през октомври 2015 г. в зала “България”.

Любка Биаджони цу Гутенберг поставя редица полусценични оперни постановки - “Набуко”, Травиата”, “Риголето”, “Селска чест”, със своя режисура, костюми и цялостна визия на спектаклите.

През 2016 г. тя бе наградена със сребърен медал от Общинския парламент на Оберфранкен (Горна Франкония), Бавария, за принос в музикалния живот, получи номинация за “Будител на българската култура в чужбина” в инициативата на Радио FM+, подкрепена от фондация “Българска памет”. Тя бе и сред номинираните за “Музикант на годината 2017”.

Цигуларката Йоанна Каменарска, възпитаничка на Йосиф Радионов, Руджиеро Ричи и Игор Озим, започва солова концертна кариера на 10-годишна възраст като солистка на Детската филхармония “Пионер”, с която участва в турне в Италия. През 1995 г. печели две специални награди на майсторския клас на Руджиеро Ричи в Берлин и покана да продължи образованието си под негово ръководство в Моцартеум, Залцбург. Участва в майсторски класове и получава творчески импулси от проф. Шмуел Ешкенази, Игор Ойстрах, Леонидас Кавакос, Дьорд Куртаг. Носителка е на трета награда от международния конкурс “Моцарт” в Залцбург (2002). Изнася концерти в Европа, Япония и Южна Америка. Правила е записи за Немското, Австрийското, Българското и Шведското национално радио и телевизия. През 2007 г. става втори концертмайстор на Симфоничния оркестър на Северното радио в Хамбург. От 2008 г. е концертмайстор на Хамбургските филхармоници. Ръководи майсторски класове в Тояма, Япония, и Нойберг, Австрия.

Цигуларката Лия Петрова е най-младата представителка на “Жените в музиката”, но вече е била солистка на Брюкселската и Люксембургската филхармония, на Камерния оркестър на Лозана, Националния оркестър на Монпелие, филхармониите на Осака и Монте Карло и много други. През пролетта на 2016 г. тя стана носителка на първа награда от конкурса за млади цигулари “Карл Нилсен”. Възпитаничка е на НМУ “Любомир Пипков”. Лауреатка е на престижни конкурси като “Тибор Варга” в Швейцария и “Луи Шпор” във Ваймар, носителка е на Моцартов медал като най-млад артист на ЮНЕСКО. Студентка е на прочутия цигулар и педагог Огюстен Дюме във Висшето училище “Кралица Елизабет” в Брюксел, а по-късно се обучава и в музикалната академия “Ханс Айслер” в Берлин.

НИМ ще гостува в Третяковската галерия с изложба на икони

Директорът на Националния исторически музей проф. Божидар Димитров е в Солун за 24 май, в родния град на създателите на българската писменост светите братя Кирил и Методий. Рано сутринта заедно с българското консулство ще поднесе цветя в двора на църквата “Св. св. Кирил и Методий” на крайбрежния булевард. Както е известно, Гърция получи от Ватикана частица от мощите на свети Кирил, които се пазят в храма. Божидар Димитров ще подари икона на св. св. Кирил и Методий - копие на една от най-ценните възрожденски икони. Следобед ще изнесе лекции пред българската общност, която ще се събере в консулството, и пред българските офицери и сержанти от представителството на НАТО от Солун и Лариса.

Тези дни стана ясно, че Националният исторически музей ще гостува с изложба на икони в Третяковската галерия в Москва, организирана със съдействието на българския посланик в Русия Бойко Коцев и на директора на Българския културен институт в руската столица Павел Васев. По този повод на 25 май в София пристигат водещите експерти на галерията Елена Саенкова и Наташа Шередега.



Иконата, която ще бъде дарена на храма “Св. св. Кирил и Методий” в Солун

Експозицията ще бъде открита през 2018 г. като продължение на инициативата да бъдат представяни богатствата на НИМ в различни столици по света. В Москва вече бяха показани тракийски златни съкровища (в Държавния исторически музей), както и гравюри от Руско-турската освободителна война (1877-1878) - в салоните на Държавната дума (руското Народно събрание), които предизвикаха необикновен интерес. Подобен интерес очакваме да предизвика и изложбата от икони, от които НИМ разполага с много богата колекция, отбелязва проф. Божидар Димитров - директор на НИМ.



Камерна експозиция, включваща едни от най-ценните славянски ръкописи и икони с изображения на светите братя, съхранявани в НИМ, може да се види до 31 май в музея

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

„България в песни” събира 69 творби

Сборникът с 57 обичани автори излезе в навечерието на светлия празник

Урок по родолюбие, книга за патриоти, дар за най-българския празник - 24 май, това е книгата “България в песни. Най-хубавите стихотворения за родината”. Сборникът с 69 поетични творби на 57 обичани наши автори излиза специално в навечерието на Деня на славянската писменост и култура. Книгата на съставителката Тамара Йорданова е на пазара с логото на издателство “Милениум”.

Всеки от големите ни поети е представен с кратка биографична бележка и снимка. Публикувани са оригиналите на произведенията, а не по-популярните им съкратени и осъвременени версии.

Няма българин, чиято душа да не затрепти с ритъма на строфите на Ботев, Вазов, Дебелянов и очите му да останат сухи, докато чете техните признания в любов към Отечеството. Най-българските стихотворения и песни ще отекнат силно и в сърцата на децата и ще засеят у тях едно от най-светите чувства, защото непреходните думи на гениите имат силата да възпитават в патриотизъм.

Поезията, създавана от средата на XIX до края на XX в., от Петко Р. Славейков до Петя Дубарова, трепти с една и съща честота, макар и облечена в различни стилове и оцветена в различни нюанси на чувствата. Бликат нежни слова, думи на възхищение, преклонение и състрадание, критични реплики към управниците на страната, клетви за вярност и съкровени обяснения в любов.

Сред песните за България са “Горда Стара планина” на Цветан Радославов - оригиналът на националния ни химн, “Една българска роза” на Найден Вълчев, “Моя страна” на Васил Андреев, изпята от Емил Димитров, “За теб, България” на Михаил Белчев, изпълнявана от Веселин Маринов. Докато четем тези стихове, любимите мелодии сами се пробуждат у нас.

Вазов, Каравелов, Яворов, Христо Ясенов, Елисавета Багряна, Дора Габе, Павел Матев, Дамян Дамянов, Пеньо Пенев, Христо Фотев, Блага Димитрова... безброй са имената, възпели родината. В книгата “България в песни” те зазвучават в мощен хор, който припомня на големите и запознава малките читатели с най-въздействащите послания на класиците.

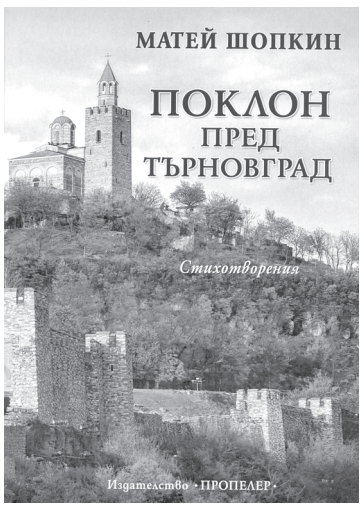


Дали ще стане по-добър светът?...

Георги Н. НИКОЛОВ

Ако залутан в делничния хаос странник търси извора на родолюбието, нека разгърне новата книга на Матей Шопкин “Поклон пред Търновград”. Включените стихотворения, отпечатани в издателство “Пропелер”, черпят живителни сокове от изстрадалата героика на българската земя. От простичката, неафиширана обич в душите на редица поколения. Изтлели по бранните полета, за да я има неосквернена и непокорена, с поглед в безкрайното бъдеще. Върху нея виши ръст и старата престолнина. Дала име на сборника и отдавна превърнала се в символ на независимост, национална идентичност и понятие за горд народ.

Книгата е съградена от няколко части - “Крепост”, “Благослов от Царевец”, “Олтар”, “Образи”. Те преливат една в друга



и съграждат сцена на вековете под слънчев дъжд от събития, съществували човеци, оставили диря в гражданската памет, авторови разсъждения. Обагрени в емоционалната турбуленция на духовните ни потребности днес. В скритата тревога за съдбата на България утре. И в способността на людете да помнят. Защото без нея сме горки безродници, лесни жертви на заблуди, измамни фетиши и евтини идоли. Но не сме, не сме! Защото творци като Матей Шопкин, с ярко дарование и лична доблест, са новите апостоли на историческата правда. Възраждат я, очистват я от патината на времето и тя отново заблестява пред смаяните погледи на множеството, улисано в делнични грижи и тегоби. В пулса му задъхано се буди кръвта на безброй чеда, отдали себе си в жертва на свободата. Гръмват копитата на шишмановите воини, а в манастирите Създателят ни благославя за подвиг. Залюлява ни по редовете митичният зов на олтар, пред който да се преклоним и пречистим:

Край мен минават бавни ветрове,
разкършват мускулите на скалите
и в дар ми носят странни гласове
от мрамора, от Янтра и звездите.

“Приказка за Търновград”

Много са химните, изпети от Матей за прослава на старата столица. Много - възродените икони като цар Калоян, Матей Преображенски, Бачо Киро, Стефан Стамболов... Тук са и скъпи образи от родовия летопис на автора, тук - спомени от детството и младостта, от житейската зрелост и настъпващата равносметка. Изповедно звучат размислите за възвишеното и за низостта. За саможертвата и предателството, прошката, приятелството и любовта. Все послания-скрижали, бели гълъби в уж съвременния ни, димно замъглен нравствен мир. Плясъкът на крилете им ни буди от удобната апатия. От тленно принизяване в лоното на егоизма, себичността, нихилизма. Вярно, от пръст сме и на пръст ще станем. Но как да запушим уши за святата истина, че родината съществува? “И българин завинаги оставам! - протръбява Матей Шопкин - Завинаги!... До края на света!” Ето смисъла да се живее достойно и той не може да бъде стъпкан под калните обуща на юди, гонители на евросребърници, хулители на утробата, която ги е родила.

Поклон пред символа Търновград, поклон пред България! И хвала, Матей, че вливаш в душите ни патриотичното достойнство, от което крещящо се нуждаем. Време е да се събудим за гордостта, завещана ни от светлите предци. Отдавна беше време...

Театрални директори и мениджъри на работа абсолвенти на НАТФИЗ

Тържествена церемония по дипломирането на абсолвентите от випуск 2017 се състоя вчера в Националната академия за театрално и филмово изкуство “Кръстьо Сарафов”. Близо 130 бакалаври и магистри от факултетите “Сценични изкуства” и “Екранни изкуства” преминаха по “червения килим” на НАТФИЗ, информира Десислава Димитрова, пиар експерт на академията.

Ректорът проф. д-р Станислав Семерджиев приветства официалните гости и обществениците, подкрепили двете национални издания на кампанията “Учи в България, завладей света!”. След тържествената встъпителна реч на проф. д-р Семерджиев последва обявяването и връчването на “Най-най-най”. Наградата е първият отличителен знак в професионалното развитие на абсолвентите, затова честта по връчването беше предоставена на уважилите дипломирането гости. В 13-ото издание на “Най-най-най” номинираните се оказаха 35. Отличията - статуетка и грамота, бяха връчени в 12 категории. Елена Петрова, Славена Зайкова и Християна Йотова получиха приза “Актриса за драматичен театър”, а Александър Евгениев Стефанов и Ахмед Юмер - “Актьор за драматичен театър”. Дорина Пунчева и Наско Николчов взеха отличието в категория “Театър на движението”. Патриция Пъндева и Аладин Алиибрахим отнесоха наградите “Актриса за куклен театър” и “Актьор за куклен театър”. Елица Йовчева взе статуетката “Режисьор за драматичен театър”, а Любомир Колаксъзов - “Режисьор за куклен театър”. Василена Ялъмова получи “Дизайнер за сценични и екранни изкуства”, а Виктория Андрекова - “Сценограф за куклен театър”.

Тази година носители в категории “Най-добро представление в УДТ” и “Най-добро представление в УКТ” станаха три спектакъла - те ще бъдат показани на емблематични столични сцени. На 29 май абсолвентите на проф. д-р Ивайло Христов ще играят “Януари” в НТ “Иван Вазов”. “Бай Балчо споменува” на класа на проф. Пламен Марков ще бъде представен на 30 май в “Българска армия”. В началото на следващия театрален сезон на сцената на Столичния куклен театър класът на проф. Боньо Лунгов ще изиграе “Море от фантазия”. Отправената от Мариус Донкин, Мирослав Пашов и Кирякос Аргиропулос покана да представят на професионалните си сцени отличените дипломни спектакли е свързана с юбилейното ознаменуване на 75 години държавно театрално образование в България.

Неочаквана изненада поднесоха 12-те директори на драматични, куклено-драматични и куклени театри от цялата страна, като обявиха съревнование в отправянето на покани за работа към дипломиращите се абсолвенти.

Проф. д-р Станислав Семерджиев връчи наградите на 11-те отличници от випуск 2017, след което абсолвентите получиха своите дипломи от декана на факултета “Сценични изкуства” проф. Снежина Танковска, от декана на факултета “Екранни изкуства” доц. Любомир Христов и от ръководителите на завършващите класове проф. Боньо Лунгов, проф. д-р Ивайло Христов, проф. Пламен Марков и доц. Ясен Вълчанов.

Попътен вятър на випуск 2017 г. пожелаха лично и подкрепилите кампанията “Учи в България, завладей света!” гости на церемонията Яшо Минков, зам.-кмет на Димитровград, Нела Рачевиц, зам.-кмет на Габрово, Магдалена Герева, представител на Пловдив, Ивайло Цанев, представител на Шумен, Тодор Боянов, директор на ОДТ в Димитровград, Гълъб Бочуков, директор на ТМЦ - Кърджали, Чавдар Ненов, директор на Общинския театър в Кюстендил, Александър Жеков, директор на ДКТ в Пазарджик, Васил Василев, директор на ДКТ в Плевен, Мария Райнова, директор на КТ в Благоевград, Албена Халачева, пиар на ДКТ в Сливен, Румен Бечев, директор на РДТ в Смолян, Васил Вълчев, директор на МДТ във В. Търново. Поздравителни адреси изпратиха от МОН, общините Благоевград, Добрич, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Стара Загора и Варна.

поканиха

Снимка Мариана ЖИЖАНОВА (IV курс “Фотография”)



Отличниците на випуск 2017

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Очаквайте

ОБЪРКАХА ЛАРА ФАБИАН С ЖЕНАТА НА СТОИЧКОВ



Филмови ателиета правят във Варна

Десетки заглавия, последни отличени късометражни филми в Европа и специална обучителна програма предлага In The Palace

Обучителни филмови ателиета ще има от днес, 24 май, във варненски училища с изучаване на чужди езици. В приятелска атмосфера ще се обсъждат общозначими теми на испански, италиански, португалски и английски. Младите хора ще се запознаят отблизо с късометражния филм като изключително подходяща форма на изразяване, а паралелно с това ще имат шанса да развият практическите си знания и умения.

Инициативата е част от In The Palace, който ще завладее морската ни столица в седмицата от 28 май до 4 юни с поредица от киносъбития. Най-големият и престижен фестивал за късометражно кино в България и региона се подготвя за своето гостуване във Варна. 13 поредни години In The Palace International Short Film Festival посреща в Двореца на Балчик млади филмови творци, професионалисти и любители на седмото изкуство от страната и света, като им дава платформа за изява и отваря пред тях нови възможности за развитие.



Фестивалният плакат

Тазгодишното 14-о издание на кинофорума ще бъде още по-атрактивно и достъпно, като за тази цел се провежда на четири етапа - в София, Велико Търново, Варна и Балчик, с допълнителни акценти в програмата. Наред с представянето на селектирани творби, избрани от над 3000 заявки от цял свят, събитието е обогатено с редица интригуващи изненади и акценти.

Прожекциите в морската столица ще се състоят в зала 4 на Фестивален и конгресен център Варна от 28 май до 4 юни. Специалната изненада за всички ценители на късометражните филми са блоковете с продукции, номинирани за най-престижните отличия на нашия континент - Европейски филмови награди. Блоковете под наслов European Nights ще се прожектират в зала Европа от 2 до 4 юни. За първи път у нас публиката ще има възможност да се запознае с най-високите постижения в съвременното европейско късометражно кино.

Официалната церемония по награждаването на избраните от публиката филми в София, Велико Търново и Варна ще се състои в Двореца в Балчик навръх Джулай морнинг, когато ще е и големият финал и обявяването на най-добрите късометражни игрални, документални, анимационни и експериментални филми в селекцията.

Билети за конкурсната програма във Варна са достъпни на цени от 6 лв. на касата на ФКЦ.

Графити артисти показват азбуката в „Скрити букви”

“Скрити букви” е първата изложба, организирана от Sofia Graffiti Tour. В деня на славянската писменост идеолозите на проявата предлагат българската азбука да се погледне под друг ъгъл - този на уличните артисти. По повод 24 май тридесетте букви от кирилицата ще бъдат представени чрез фотографии на графити букви от 17,30 до 20,30 ч. Тъй като подобни изображения се появяват на неочаквани места, такава ще е и изложбената зала - Първата стая на Dextrophobia Rooms, Club “Barbarossa” и прилежащият безистен ще се превърнат в малък град, изпълнен с графити букви.

По време на изложбата ще може да се види и известният райтър Rays, който ще изрисува своя стена, а от Sofia Graffiti Tour ще научат присъстващите как да си направят таг.

Всеки, който успее да напише името си със скритите букви, ще получи специален комплимент от организаторите. Входът за проявата на ул. “Цар Самуил” 50Б е свободен.



АВАНГАРДНИ ДИЗАЙНЕРИ ПРЕДСТАВЯТ ЛЕТНИ КОЛЕКЦИИ

Лятната колекция на изявени български дизайнери ще бъде представена утре, 25 май, от 18,30 ч. в арт галерията за мода ZIP Студио на ул. “Уилям Гладстон” 20-22. Какви са актуалните щрихи на авторите, може ли да се превърне най-слънчевият и цветен сезон в тренд и хората да изглеждат свободни и волни в облеклото си; как да се опитаме да забравим за кратко задължителния стил на офиса и да си подскажем, че лятото е на вратата и не чака дълго; но най-вече да изглеждаме уникални, стилни и артистични. Това е търсенето и мотивът за работа на дизайнерите Яна Дворецка, Диляна Иванова, Георги Флоров, София Моканова, Славина Петрова, Динка Касабова, Милена Начева, Мая Каранешева и няколко студиа.

Красивите бижута на Антоанета Рамджулска, Николай Сардъмов, Виктор Павлов и др. ще завършат шика на изложбата “Летни щрихи”. Събитието е за всички, които искат да се насладят на красивите и елегантни, без излишна претенциозност дрехи, бижута и аксесоари.

Започна гласуването за феста в Сандански

Гласуването за песните в първия BG Music Festival вече започна. Форумът за съвременна популярна музика ще се проведе на 9 и 10 юни в Сандански, но дотогава всеки може да подкрепи своя фаворит чрез изпращане на кратко съобщение.

Всички 20 песни участници имат специално заснети телевизионни лайв версии, които са достъпни за зрителите в ефира на BG Music Channel. Своя глас за предпочитания изпълнител и песен всеки може да изпрати на кратък номер 2216 за всички мобилни оператори с първа дума BGFEST. След това трябва да се изпише съответният номер на предпочитания фаворит:

1. Miry - “Day in/Day out”
2. Jack of Spades - Chance
3. Eva - “Дали”
4. Rapamathic ft. Rally Spassova - “Тук съм”
5. Георги Щерев - “Момче играчка”
6. JJ - “За теб”
7. Diyah - “Първи ред”
8. Dyamandy ft. Nikeca - “Първата дама”
9. Diva Vocal - “Inside Your Soul”
10. Бонимир - “Abu Dhabi”
11. Дороти Такева - “Може ли пак “
12. Milioni - “Втората арабка”
13. Sunrise Blvd ft. Bozhena - “Silent Love”
14. P4y P4ll- “Боом Бай Бай”
15. Mayrah - “Get lost”
16. Flex - “Летни тайни”
17. Ния Велкова - “Носиш го и ти”
18. Mr. Vog - “Bye, Bye”
19. Клавдия - “Твоя”
20. Славяна Егбело - “Round My Bank Rolls”

Цената на един sms е 1,20 лв. с ДДС.

Артистите ще представят своите композиции на 9 юни (петък) на сцената на Летния театър в Сандански, когато ще се проведе конкурсната вечер. Победителят в гласуването на телевизионните зрители ще бъде обявен на 10 юни по време на Галавечерта.

Вицът

Началникът на затвора разхожда журналисти на посещение и им хвали програмата за огрмотяване на излежаващите различни присъди. Отваря избрана килия и сочи настанения вътре:

- Ето, този затворник е нашата гордост! Беше съвсем неграмотен, преди да дойде тук за пръв път. А сега излежава вече втора присъда за фалшифициране на документи!



МИГЛЕНА ТАЧЕВА, директор на Националния институт на правосъдието
НИНА СЕЛВЕЛИЕВА, журналистка
РУСИ СТАТКОВ, член на надзорния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол
ТОМА ЗДРАВКОВ, рок певец
ЦЕЦКА ЦАЧЕВА,
министър на правосъдието
ЯСЕН ВЪЛЧАНОВ, балетист и педагог
ЯНА ЦАНКОВА, режисьорка ■

На най-българския празник, когато словото тържествува, казваме „Наздраве!” за рождения ден на нашия

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ



Два реда, написани от него, могат да взривят социалните мрежи. Един коментар е в състояние да събуди и най-безразличните. Вальо, пожелаваме ти здраве, светли дни, силен дух и остро перо. Отстоявай позициите си, бъди безкомпромисен в анализите и доказвай всеки ден, че думи има много, но ДУМА е една.
На многая лета!

От колегите в ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24



Преп. Симеон Дивногорски. Ден на Българската просвета и култура и на славянската писменост

Венци Занков връчва днес „Железен орден”

За първи път от историята на основаването на “Железен орден” тази година датата на връчването на отличието за съвременно изкуство “Венци Занков” ще бъде днес, 24 май. Церемонията ще започне в 19 ч. в столичната галерия “Аросита” на ул. “Врабча” 12 Б.
Промяната в датата е наложена от специалното присъствие на номинирания за наградата, който ще долети от Ню Йорк специално за събитието на празника на българската просвета и култура и на славянската писменост. Тази година скритото послание на отличието е “Въплътена страст”.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 24 МАЙ 2017

Разтегни, Андрей, акордеона

„Помничета" за композитора Тодор Попов, песенникът, когото времето не оставя в забвение

Любомир ДИМИТРОВ (Бахчеванов), Дряново



Тодор Попов

Името на композитора песенник Тодор Попов е все още добре познато не само у нас, но и по света, защото неговите хорови творби и до днес са в репертоара на наши и чужди хорови формации. Времето може все пак да остави в забвение този ненадминат майстор на песента, но чрез ДУМА сега ще се опитам да припомня на читателите кой е Тодор Попов и какъв е неговият принос за популяризирането на българската хорова песен в Европа и света.

Роден е на 23 януари 1921 г. в гр. Дряново. Завършва местната гимназия "Максим Райкович", а после Българската държавна консерватория, както и Московската консерватория. Автор на емблематичните творби "Разтегни, Андрей, акордеона", "Свири, хармонико, свири", "Заплакала е Рила планина", "Ой, Дене ле", великолепната обработка на "Откак се е, мила моя майно льо", "Хорал" - по стихове на Димчо Дебелянов, и още, и още...Носител е на високите правителствени отличия "Народен артист", лауреат на Димитровска награда, орден "Кирил и Методий", "Почетен гражданин" на родния си град Дряново.

Запознах се с маестрото

през лятото на далечната 1981 г. в къщата на неговия известен приятел, дряновеца Русчо Зимпаров. Именно той беше причината да се свържа с бай Тодор, с когото разговаряхме на дълго и на широко близо 2 часа. После се уговорихме да запиша на магнетофон поредица от интервюта с него, които трябваше да бъдат отпечатани в окръжния вестник "Балканско знаме" и местния вестник "Дряновска искра". Тази моя идея бе осъществена през есента на следващата 1982 г., по време на фестивала на мъжките хорове в Габрово, на който жури беше и Тодор Попов. Във фоайето на хотел "Балкан" в Габрово той ме срещна и запозна с един от най-известните в света хорови диригенти - проф. Васил Арнаудов. Това "светило" в музикалната ни култура беше обещал на маестрото да дойде в Дряново и да чуе една-две репетиции на тогавашния дряновски смесен хор за школувано пеене под диригентството на покойния вече Любен Бондоков. Иначе уговорената ми среща с композитора Тодор Попов се осъществи в студиото на Окръжния радиоцентър в Габрово, където по това време работех като редактор. Поредицата от интервюта станаха много добри и видяха "бял свят" във вестниците. Част от тях покъсно, в зората на демократичните промени, бяха отпечатани във всекидневника "24 часа".

Истинското приятелство между мен и маестрото се зароди през януари 1991 г., когато Съюзът на българските композитори и Министерството на културата отбелязаха по тържествен начин 70-годишния юбилей на Тодор Попов в зала "България" в столицата. Тогава беше наваляло много сняг в цяла България и София беше почти непроходима. Метеорологичните тежки условия са тревожили организаторите на юбилейната вечер дали столичани ще дойдат при това лошо време на вечерта. От Дряново бяхме дошли да уважим маестрото тогавашният секретар на временната общинска управа Стефка Шипкалиева и моя милост. Като разбрал, че сме пристигнали чак от родния му град за тържеството,

мигом бай Тодор дойде при нас

и беше много щастлив, че дряновци в наше лице са го уважили за юбилея.

А той беше перфектно организиран от Съюза на българските композитори. В него взеха участие детският хор "Бодра смяна", ръководен от Лиляна Бочева, смесеният хор при Комитета за телевизия и радио под диригентството на проф. Михаил Милков и дамският камерен хор - София, дирижиран от проф. Васил Арнаудов. Софиянци по безспорен начин доказаха, че уважават известния наш композитор, след спре репетицията, провеждаща се в съседство със зала "България". "Това е едно неуважение към големия български творец - каза Арнаудов, но тези, които ценят Тодор Попов, тази вечер са тук на юбилейната му среща и това е достатъчно", заключи проф. Васил Арнаудов.

Сред многото поздравителни адреси бе и този на Дряновската община. Когато маестро Попов благодари на всички за участието във вечерта, той с насълзени очи заяви, че се прекланя пред своите земляци дряновци, че са го уважили и че никога няма да забрави своя роден град Дряново. От този момент започнахме с големия композитор да се чуваме по телефона в седмицата по два-три пъти. И сега пазя в архива си няколкото писма от него до мен, които имат не само библиографска стойност, но са

написани много искрено и лично

и показват истинския характер на твореца. Той беше не само известен композитор, но и много умен човек. Никога не съм му давал предварително въпросите, на които трябва да отговори. Сядахме и започвахме на "прима виста". Не се запъваше нито за момент, а мисълта му течеше точна и ясна.

Че Тодор Попов е уважаван и почитан от много негови колеги и музиканти по света, говори и един интересен случай, разказан ми от проф. Васил Арнаудов. На един от международните хорови фестивали във Варна преди повече от 20 години Тодор Попов е бил член на международното жури. Когато след приключването на форума членовете на журито са правили пълни анализи на представянето на отличените смесени и еднородни хорови формации от света, известният сред музикалните среди хоров диригент от Холандия Йос Вранеген става и заявява, че сред членовете на журито е и световноизвестният композитор песенник, българинът Тодор Попов. Всички в знак на уважение стават на крака и аплодират дълго маестрото. После г-н Вранеген се покланя на Попов и му казва, че неговият прадядо е познавал навремето великия композитор Йоханес Брамс, а той сега е радостен, че познава такъв талант като маестро Попов. Нашият именит съгражданин много се притеснил от тази висока оценка и смутено станал, за да поблагодари на холандския специалист.

Тодор Попов бе приятел и на хористите от тогавашния смесен хор за школувано пеене при читалище "Развитие". Спомням си, че той дойде на една репетиция на хора и изслуша не само неговите песни, но и почти целия репертоар. Известният музикант беше впечатлен от изпълненията на самодейците и истински ни похвали за усилията ни. За съжаление Тодор Попов беше много болен и трудно идваше в родния си град. Здравословното му състояние не му позволяваше да си дойде в Дряново и само телефонът бе връзката ми с него. Той се интересуваше какво става тук и беше натъжен, че някои среди в българската музикална култура са го

изолирали нарочно и безвъзвратно

Дори имаше негови колеги, които едва ли не го обвиняваха, че е написал песни като "Свири, хармонико, свири!" и "Разтегни, Андрей, акордеона!". Бай Тодор не им обръщаше внимание, но беше твърде огорчен от тях. Тези негови колеги и "специалисти" не ще могат да изтрият от българската музикална съкровищница песните на Тодор Попов, защото те и днес се изпълняват от много световноизвестни хорове. Те са вечни и истински! Бай Тодор не криеше своите леви убеждения, след като бе член на БКП, а си остана симпатизант на БСП. Само че единствено Александър Лилов ценеше неговия талант, а други от социалистите недостатъчно уважаваха личността му на голям композитор и творец.

"Бях беден, нямах достатъчно средства и затова партията ми помогна да завърша успешно консерваторията и да уча в Москва, а това никога няма да забравя!" - казваше приживе композиторът.

Физиологичният закон не отмина маестро Попов и той тихо и без шум си отиде от този свят през февруари 2000 г. Добре е, че дряновци и културната общественост в града изпълниха желанието му да бъде погребан в близост до родната му къща и сега той почива в любимото Дряново, защото заслужава такова внимание и уважение.

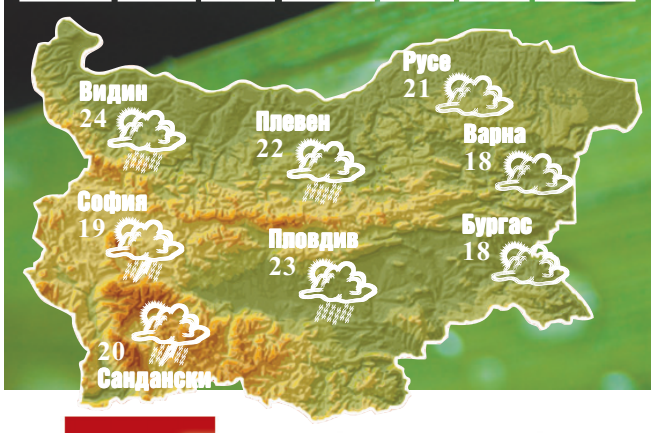


На юбилея



Звучат песните на Тодор Попов... ▶

ВРЕМЕТО



Днес времето ще се задържи без съществена промяна. На много места валежите временно ще спрат. Над източната половина от страната ще е предимно слънчево. Над западната ще е облачно и ще има краткотрайни валежи, придружени с гръмотевици. Максималните температури ще са между 21 и 26 градуса. Атмосферното налягане ще се повишава и ще е малко по-високо за май. Над планините в Западна и Централна България ще превали и прегърми. Вятърът ще се усили. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 16 градуса, а по високите места - около 8 градуса.
Над Черноморието ще е предимно слънчево. Ще духа слаб североизточен вятър. Максималните температури на въздуха ще са между 20 - 23 градуса. Морската вода ще е с температура около 18 градуса, а вълнението на морето - около 2 бала.

Изгледи за

25 максимални **18°/21°**

26 максимални **17°/20°**

Утре ще бъде слънчево. На места е възможно да превали слаб дъжд. Температурите леко ще се повишават и в следобедните часове ще бъдат около 24 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:30 Задача с много неизвестни детски игрален филм / България, 1977г./, режисьор Лиляна Пенчева, в ролите: Кирил Балабанов, Михаил Милчев, Тошо Недялков и др.
08:00 По света и у нас
08:10 Празничен блок за 24 май Информационен културен блок
12:00 По света и у нас
12:30 Благотворителен концерт в подкрепа на децата-таланти на България
14:00 Аз съм домашен ученик документален филм / България, 2013г./
14:55 Борис I: Слово за буквите игрален филм
17:00 Азбука на надеждата документален филм /България, 2003г./
18:00 По света и у нас
18:45 Спортни новини
19:00 Аскеер 2017 - церемония по връчване на годишните награди за театрално изкуство пряко предаване от театър „Българска армия“
21:00 Студио „Футбол“ Коментарно спортно предаване
21:45 Футбол: „Аякс“ - „Манчестър Юнайтед“, финална среща от турнира на Лига Европа пряко предаване от Стокхолм
00:15 Облаците на Силс Мария игрален филм /копродукция, 2014г./, режисьор Оливие Асаяс, в ролите: Жулиет Бинош, Кристиен Стюарт, Клоуи Грейс Морец и др.
02:20 История.bg Кой е Черноризец Храбър?/п/
03:25 Библиотеката /п/
04:50 Нощни птици /п/
05:50 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня

bTV

06:00 „Аватар: Легендата за Анк“ - анимация
07:00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
13:30 „11 А“ - драма, (България, 2015)
14:30 „Крадецът на книги“ - драма (САЩ, Германия, 2013)
17:00 „Природни сили“ - комедия, (САЩ, 1999), режисьор - Бронуен Хигис, актьори - Бен Афлек, Мора Тиърни, Сандра Бълок, Стив Зан, Рони Кокс и др.
17:55 Спорт тото
18:00 „Природни сили“ (продължение) - комедия, (САЩ, 1999)
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 „Твоят мой живот“ - сериал, с.3 ,еп. 46
21:00 „Смени жената“ - семейно риалити
22:00 „Комиците и приятели“ - комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Лонгмайър“- сериал, с. 2, еп.7
01:00 „Бог да ни е на помощ“ - сериал, с. 2, еп.11
02:00 „Преди обед“ /п./ - токшоу
03:50 „Аламинут: Добре дошли в България“
04:40 „Опасни улици“ - сериал, еп. 609
05:30 „Аватар: Легендата за Анк“ - анимация

NOVA

06:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/
07:00 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „ЗНАМ“ - концерт на ЛЮБО КИРОВ
14:00 „Шрек завинаги“ - анимационен филм
16:00 „Купон с Дик и Джейн“ - с уч. на Джим Кери, Алек Болдуин, Теа Леони, Ричард Дженкинс и др.
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“(премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Възмездието“ (премиера) - сериен филм, 3 сезон
21:00 „Ние, нашите и вашите“ (премиера) - сериал
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Д-р Хаус“ - сериен филм, 7 сезон
02:00 „Законите на съдбата“- сериен филм
03:15 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Купон с Дик и Джейн“ - с уч. на Джим Кери, Алек Болдуин, Теа Леони, Ричард Дженкинс и др. /п/
05:15 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

БТВ

05:05 „Пьотр Лещенко. „Всичко, което се случи...“.
06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:35 „Пробни покупки“
10:05 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:25 „Насаме с всички“. Програма с Юлия Меншова
13:20 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Времето ще покаже“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:05 „Хайде да се оженим!“
18:00 Вечерни новини (със субтитри)
18:40 „Първо студио“ - пряко
19:50 „Нека да говорят“ с Андрей Малахов
21:00 „Време“
21:30 Премиера. „Пьотр Лещенко. „Всичко, което се случи...“. Сериен филм
23:25 „Вечерният Ургант“
00:05 „Насаме с всички“
00:55 Нощни новини
01:10 „Нека да говорят“ с Андрей Малахов
02:05 „Хайде да се оженим!“
02:55 „Пробни покупки“
03:20 „Мъжко / Женско“
04:05 „Пьотр Лещенко. „Всичко, което се случи...“. Сериен филм
05:00 Новини
05:05 „Пьотр Лещенко. „Всичко, което се случи...“. Продължение

ОВЕН

Ще изразите любовта, милосърдието и доброто в себе си и с конкретни действия ще го насочите в полза на повече хора.

21 март - 20 април

РАК

Новите занимания, търговските и предприемаческите дейности ще ви носят финансови придобивки.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Не пренебрегвайте семейството и близките си. Те са вашата опора, за това без ограничения изразявайте любовта си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Грижейки се за много детайли, ще се чувствате по-свежи и вдъхновени, въпреки физическите усилия, които влагате.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Споделеното време с близките хора ще ви направи много доволни, по-добри, обнадеждени и посилни.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Работата в екип също ще ви носи очакваните резултати, които за някои са свързани и с изявите им пред публика.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

С близките си и обичани от вас хора ще споделяте чувства на привързаност, любов, вярност и преданост.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Време за пътуване и начало на пътешествия, на нова работа и смели, но обмислени дейности, от които ще печелите добре.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Отнесете се търпеливо към претенциите на близките си, всеки човек има право да сподели вълненията си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Екипната работа ще улесни желанията и стремежите ви, но няма да пренебрегнете семейството и близките си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Радостта от близостта на семейството и родните днес ви прави по-щедри и насърчава у вас желанието ви да сте полезни.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Много от вас ще насочат старанието си днес в полза на семейството, родните и всички, с които споделяте вълненията.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

УЕФА натиска БФС да изхвърля чернототаджии

УЕФА натиска БФС да изхвърля от футбола играчи и отбори, които са замесени в "черно тото". През последните години от Нион са изпратили няколко доклада, в които фигурират данни за манипулиране на мачове в професионалния ни футбол. Последният случай е мачът Монтана - Славия (3:4). Масово се е залагало за победа на гостите, дори когато те губеха в резултата с 1:3. Впоследствие "белите" обърнаха мача с 3 гола в рамките на 20 минути, а след това се наложи полиция да влиза в съблекалнята на Монтана, където се сбиха българските играчи с чужденците.

Шефът на БФС Боби Михайлов е бил разпитван неофициално защо още няма изхвърлени отбори, след като от евроцентралата са сигнализирали за нередности с докладите, твърди Офнюз. Хората от Нион са запитали дали Михайлов възнамерява да изхвърли Монтана. Подобна възможност не е изключена, като тимът от Северозападна България може да се озове дори в Трета дивизия.

От УЕФА проявявали засилен интерес и към още един роден елитен клуб. Доклади имаше през зимата и за мачове от второто ниво. УЕФА и букмейкъри сигнализираха за необикновено висока активност за мача между Царско село и дубъла на ЦСКА-Сф, който изненадващо завърши 4:2. За него е имало необичайно високи залози, че и двата тима ще вкарат гол, а общо попаденията ще са поне 3.

„Червени" фенове срещу Буш в Левски

Ти си най-големият боклук и предател на света, заканват се ултраси срещу неотдавнашния си любимец

Смятаният за нов играч на Левски Серджиу Буш разпали война срещу себе си от фенове на ЦСКА. Румънецът е бивш любимец на "червените", които обаче побесняха от спрягането му като подсилка на "Герена". Нападателят игра на "Армията" през сезон 2014/2015, след което бе продаден на Шефилд Уензди, а сега защитава цветовете на Астра Гюргево.

"Феновете на ЦСКА се гордееха с теб, но ти си най-големият боклук и предател на света!"

"Не мога да повярвам, че отиваш в Левски! Ако това е истина, много хора ще те намразят! Ти беше един от нас. Не прави тази грешка!"

"Серджиу, не прави тази грешка... Левски не е опция за теб!"

Това са част от коментарите на червени фенове, написани на страницата на Буш в неговия фейсбук профил.

24-годишният нападател обаче вече е пътувал до София, за да премине медицински тестове и да парафира със "сините". Контрактът все още не е обявен, тъй като на Буш и Астра, където играе и бившият вратар на Левски Пламен Илиев, предстои финал за Купата на Румъния в събота срещу Волунтари. Чак след това футболистът ще бъде представен за играч на Левски, на който е вкарал 2 гола като играч на автентичния ЦСКА.

Въпрос е и дали Буш ще бъде приет от феновете на Левски. Преди време румънецът подразни "сините", написвайки във фейсбук "К.р за Левски". Това предизвика бурна реакция от сектор "Б". Последва вълна от коментари, а шефът на тръст "Синя България" Васил Колев го нарече "нещастник" и "кретен".

Румънецът може да стане второто ново попълнение на "сините", които вече взеха тарана на Берое Жуниор Мапуку. Двамата ще трябва да заменят неубедителните Бабатунде Адениджи и Амаду Сукуна. Пред напускане е и Франсис Нар, а на "Герена" върви трескава работа по трансферите. Пред договори са левият защитник Иван Горанов от Локо Пд и двамата офанзивни футболисти на Септември Сф Даниел Пехливанов и Иван Тилев. Шефът Даниел Боримиров преговаря и с Удинезе, за да си върне Антонио Вутов.



Снимка SPORT.RO

Серджиу Буш е готов да премине в Левски, въпреки че игра 1 сезон в ЦСКА

САШО СТАНКОВ СТАВА ТРЕНЬОР НА БОЖИНОВ В КИТАЙ

Александър Станков става треньор на Валери Божинов. Специалистът подписа договор с Мейджоу Хака и се завръща на работа в Китай, информира сайтът на бившия селекционер на младежкия национален тим и бивш наставник на ЦСКА, Локо Пд и Черно море. "Тъй като сезонът вече е започнал, ръководството на клуба му предложи да заеме временно позицията на технически директор. Той ще има възможността детайлно да се запознае с отбора и да подготви селекцията за следващия сезон, когато Мейджоу Хака ще преследва по-високи цели. От началото на следващия сезон доказалият се в Китай български специалист ще заеме позицията и на старши треньор. Станков има намерението да привлече и своя екип за новия сезон", допълва сайтът alexandarstankov.com. "Реално българинът ще се занимава с треньорската работа в Мейджоу", написа пък сайтът на китайската втора дивизия 58.com. В момента Божинов и компания са 13-и с 10 т. от 10 мача. Българският нападател има 3 гола на сметката си. 52-годишният Станков има опит в Азия, след като през сезон 2010/11 бе начело на Далиен Аербин и с него спечели промоция за китайския елит, а миналата година води Хунан Билоуз. За поканата му в Хака шефовете сондирали и мнението на Валери Божинов.



Снимка БГНЕС

Нападателят на Славия Ивайло Димитров бе отличен за Играч №1 на XXXIII кръг в Първа лига. Той отбеляза 2 гола за победата с 3:0 над Локо ГО и със 7 гласа победи в анкетата, пред Вандерсон (Лудогорец) 6, Костадин Хазуров (Нефтохимик) 4, Марселиньо (Лудогорец) 2 и Мирослав Будинов (Дунав) 1

БЕРОЕ ОБЯВИ ТОМАШ И ГОНИ ЧЕТИРИМА

Берое обяви, че Александър Томаш поема отбора от новия сезон. Той ще бъде представен на 8 юни, когато "заралии" започват подготовка. С бившия защитник в тима акостират помощниците му Константин Мирчев и Тодор Кючуков. Този сезон и тримата работеха заедно в другия тим от Стара Загора - Верея. На "Трейс Арена" обаче са в жестока финансова криза и се очаква след края на сезона футболистите да се разбягат. Миналата седмица даже стана ясно, че в новака в елита 5 месеца не са получавали заплати.

Томаш обаче още не е приключил с Верея и тимът му ще играе в петък и понеделник с Ботев Пд плейофи за Лига Европа. Победителят от него ще срещне последния кандидат за евроквота от първата шестица.

От Берое припомниха, че Томаш е започнал треньорската си кариера като помощник-треньор на Ивко Ганчев именно в техния тим през сезон 2012/13 г. След това той придоби опит като наставник на Банско във Втора лига.

Стана ясно още, че под Аязмото ще се разделят с капитана Иво Иванов, както и с друг от лидерите Атанас Зехиров, с бившия национал и бивш защитник на ЦСКА Венцислав Василев и с бразилеца Евертон Джилио-Том. На четиримата изтичат договорите и няма да им бъдат предложени нови.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
18.30 Лудогорец - Ботев Пд
ПО БНТ 1
21.45 Аякс - Манчестър Юнайтед
ПО ЕВРОСПОРТ 1
10.45 Италия - ЮАР (младежи)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
13.45 Португалия - Коста Рика (младежи)

РЕЗУЛТАТИ

ПЪРВА ЛИГА, ПЛЕЙОФИ ЗА ОСТАВАНЕ

Славия - Локо ГО 1:1 (4:1 общ резултат) 1:0 Абуд (29) 1:1 Кирев (38-**авт.**)**; Нефтохимик - Монтана 2:1 (5:2). Финален плейоф: Нефтохимик - Славия; Локо ГО - Монтана.**

***Заб. Първите мачове са в петък, а реваншите в понеделник. Победителят от първия сблъсък директно се спасява, а загубилият ще играе бараж за оставане с третия от Втора лига. Победителят от втория сблъсък ще играе бараж за оставане с втория от Втора лига, а загубилият изпада от елита.**

КРАТКИ

Ники Михайлов не иска в България заради ниски заплати

Николай Михайлов не иска да се завръща в родното първенство, защото единственият отбор, който можел да си позволи да му плаща исканата заплата, е Лудогорец. Синът на шефа на БФС разкри, че разградчани никога не са били опция за него. В момента той е без отбор, защото тимът му Мерсин изпадна от II лига на турското първенство, а в третата не се позволява да играят чужденци. Юношата на Левски има оферти от Турция, Холандия и далечна държава, но финансовите параметри не го устройват. "Ако в моя любим Левски мога да получавам заплата като в Турция, подписвам 15-годишен договор и оставам в родния си град София. Затова и всички национали отиваме навън", обясни 29-годишният вратар.

Ботев Пд с шампионска подкрепа за финала

Ветераните на Ботев Пд, завоювали последната шампионска титла през далечната 1967 г., ще бъдат официални гости от страна на клуба във финала за Купата на България срещу Лудогорец. Мачът е днес от 18.30 часа на Националния стадион. "Жълто-черните" легенди начело с Динко Дерменджиев получиха покана от президента Ангел Палийски и ще пътуват до София на разноски на клуба. Повод за организираното присъствие на шампионите на трибуните на ст. "Васил Левски" е 50-годишнината от спечелването на втората в историята на Ботев шампионска титла.

Легенда на Интер идва за мача на Бербатов

Една от легендите на Интер е поредният футболист, който идва в София за благотворителния мач, организиран от Димитър Бербатов и Луиш Фиго на 14 юни в София. Това е бившият капитан на "нераздзурите" Иван Кордоба.

www.duma.bg

„Червени” фенове скочиха срещу Буш в Левски



Стр. 23

Волейболистите с нови екипи и нов спонсор

„Ефбет” се обвързва за 4 години с националите, обещава им премии за Световната лига

Владимир НИКОЛОВ

Специални премии ще има за волейболистите от мъжкия национален отбор на България за Световната лига. Паричните стимули се осигуряват от фирмата “Ефбет”, която обяви официално партньорството си с федерацията. Договорът е за 4 години, като за 2018 г. се предвижда и специално партньорство за Световното първенство, на което сме съдомакини с Италия.

На съвместна пресконференция бяха представени и новите екипи на националите. С тях “лъвовете” ще играят на Световната лига този сезон. България е домакин на втория уикенд турнир, в който мачовете са в Двореца на културата и спорта във Варна (9-11 юни). Съперници на нашите са световният шампион Полша, олимпийският първенец Бразилия и Канада.

Снимка BGVOLLEYBALL.COM



Вицепрезидентът на БФВ Любо Ганев и Емил Канев от спонсора “Ефбет” представиха новите екипи на волейболистите, с които те ще играят за Световната лига и на Евро 2017 в Полша

“Взаимната ни дейност не стига дотук. Предвиждаме и преговори за женския национален отбор. Желанието ни е това партньорство да бъде дългосрочно”, обяви вицепрезидентът на БФВ Любо Ганев. “За нас като федерация всички състезания са важни. Селекционерът Пламен Константинов каза, че времето за подготовка тази година е много по-кратко. Основната цел е Европейското първенство в Полша (24 август - 3 септември), където ще търсим класиране в топ 4, но за нас е много важно и представянето ни в Световната лига. Всеки повикан трябва да играе с желание. Радостното е, че всички момчета искат да покажат на какво са способни. В България нямаме толкова елитни състезатели, за да можем да си позволим да не вземем някой, който заслужава. Всички се учат в движение и знаем, че се работи в правилната посока. За европейското искам да влезем в четворката, защото там ни е мястото. Съветът ми е играчите да си оставят душата и сърцето на игрището - но не само на мачовете, а и на тренировките, защото така се расте”, каза още Ганев.

През уикенда националите ще играят две контроли с Китай във Варна. Втората в неделя от 16.00 ч. ще бъде открита и за нея билетите са по 5 лв. за всички сектори.

ЛУКойл разгроми Берое в първия финал

ЛУКойл Академик поведе на Берое във финалния плейоф в баскетболното първенство след разгром с 96:81 (18:22, 21:20, 32:22, 25:17). В серията се играе до 3 победи в пет мача, а вторият е довечера отново в Правец. Пред собствена публика “студентите” бяха в ролята на догонващ само до почивката, но в третата четвърт затегнаха защитата си и направиха значителна разлика, като реализираха 32 т. и буквално прекършиха гостите. Най-резултатен за домакините беше американецът Дани Гибсън с 22 т., а съотборникът му Стив Зак се отличи с “дабъл-дабъл” - 14 т. и 10 борби. Павлин Иванов добави 19 т., а украинецът Максим Корниенко 16 т. За Берое също американци бяха най-резултатни - Ааърн Джоунс вкара 19 т. и овладя 10 борби, а Брандис Рос завърши със 17 т.

С играта си ЛУКойл даде заявка за защита на титлата, въпреки че в предния кръг тимът беше пред отпадане и губеше с 1:2 мача от Рилски спортист, но постигна обрат.

“Повратният момент дойде през второто полувреме, когато Берое направи много грешки, които, до голяма степен, бяха предизвикани от добрата ни защита. Първото полувреме те имаха само 4 грешки, а ние ги принудихме да направят 14 във второто, след които вкарахме и натрупахме преднина. Играчите ми са изключително мотивирани да покажат какво могат, защото винаги се говори как съдиите ни помагат, а не се коментират качествата на момчетата. Да не забравяме, че имаме петима национали”, обяви Дечев.

“Играхме слабо и направихме доста грешки в нападение. Това даде самочувствие на ЛУКойл и те вкараха доста точки. Едно от нещата, които искам от отбора, е да издържим психологически, да си гледаме нашата си игра и да не се интересуваме от друго, но сега големият проблем дойде именно от нашата игра. В отделни ситуации не издържахме психически. За мен ЛУКойл е най-добрият отбор в България и ще ни бъде много по-трудно в плейофна серия, отколкото в един мач, както беше за купата”, каза Любомир Минчев, който е и селекционер на националния отбор. Тимът му гони исторически требъл този сезон, след като триумфира за купата именно след победа на финала над ЛУКойл, а после спечели и Балканската лига.

За третото място в НБЛ Рилски спортист би Черно море със 102:82 (19:19, 26:24, 31:24, 26:15) в Самоков и при втора победа довечера във Варна, ще се окичи с бронза.

Снимка БГНЕС



Организаторите на 101-ата обиколка на Италия означиха специално прохода Мортироло в памет на загиналия преди месец италиански колоездач от казахстанския Астана Микеле Скарпони, в 16-ия етап на Джирото Ровета - Бормио (222 км) вчера

КОСТОВА ПРЕСКОЧИ ВЪВ II КРЪГ НА ПРЕСЯВКИТЕ НА „РОЛАН ГАРОС”

Елица Костова (№150 в света) тръгна с уверена победа на старта на квалификациите на “Ролан Гарос”. На червените кортове в Париж тя сломи китайката Кай-Лин Джън (№179) с 6:3, 6:3. Срещу десетата ракета на най-голямата страна в света българката затвори мача за 78 мин. Така третата ни ракета постигна първа победа на втория за сезона турнир от Големия шлем чак при петото си участие. Досега тя 4 пъти отпадаше на старта на пресявките. В първата част срещу Джън 27-годишната съгражданка на Гришо направи 3 пробива и допусна само един, за да я затвори на свой сервис при петия сетбол. Във втория Костова проби за 4:3, а впоследствие отрази 5 точки за връщането му. В заключителния гейм при сервис на китайката Ели поведе с 40:15 и реализира втория си мачбол. Тя завърши с 11 печеливши удара и 20 непредизвикани грешки (3 двойни). Костова заслужи 20 т. за ранглистата и 9000 евро, а във II кръг очаква по-добрата между Анхелина Калинина (Укр, №269) и Сю Джон Джан (Кор, №125). Снощи на корта излезе и Изабелла Шиникова (№166) срещу Вероника Кудерметова (Рус, №189).

ГЛЕДАЙТЕ

ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
18.30 ЛУКойл Академик - Берое
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 “Джиро д`Италия” (XVII eman)
ТЕНИС
18.30 “Ролан Гарос” (квалификации)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
11.00 и 16.00 “Ролан Гарос” (квалификации)

КРАТКИ

Скатов слезе в базовия лагер

Д-р Атанас Скатов слезе за безопасност в базовия лагер, след като покори за втори път най-високия връх в света Еверест (8848 м). Сливналията разкри, че е изкарал 11 дни над 6500 м надморска височина, през които се изкачи и на Лхотце (8516 м). “Два върха, много вятър, студ, емоции, загинали колеги... Този път книгата ще е два тома. Трудна експедиция, но съм изключително щастлив, че участвах пълноценно и дадох всичко от себе си”, написа Скатов в профила си във фейсбук.

Гришо пак ще играе благотворително за Ричърд Брансън

Григор Димитров ще участва и тази година на благотворителния турнир “Некер Къп”, който се провежда на частния остров на английския магнат Ричърд Брансън. Българинът ще бъде част от звездите в надпреварата, в която аматьори плащат сериозни суми, за да могат да се изправят на корта срещу бивши и настоящи тенисисти.

„Уимбълдън” изкарва пари от участието на Шарапова

Организаторите на най-авторитетния турнир “Уимбълдън” ще изкарат пари от участието на Мария Шарапова. Бившата приятелка на Григор Димитров не получи покана за основната схема, но придоби право да се пусне в квалификациите. Англичаните за първи път в историята на турнира ще продават билети за пресявките.

ПОЧИНА НИКИ ХЕЙДЪН

Бившият шампион в MotoGP Ники Хейдън е починал вследствие на травмите от тежкия инцидент. 35-годишният американец беше блъснат от кола в Италия, докато карал велосипед. Хейдън беше в изкуствена кома в интензивното отделение на болница в Римини, заради тежки травми на главата и гърдите. Той се състезаваше в MotoGP между 2003 и 2015 г., като караше за Хонда и Дукати. През 2006 г. стана световен шампион, прекъсвайки тоталната доминация на Валентино Роси (Ит).

